Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER

ORGAAN VOOR DE MEDEDEELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART

UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

16E JAARGANG WOENSDAG 23 DECEMBER 1931 No. 834

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.
Algemeen Secretaris: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.
ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.
COMMISSIE VAN ADVIES:
Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. N. J. Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.
Gedelegeerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.
Redacteur-Secretaris: H. M. H. A. van der Valk.
Secretariaat: Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.
Telefoon Nr. 35000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.
De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangen de abonné's, leden en donateurs kosteloos, voor zoover daaromtrent niet anders wordt beslist.
Aangeteekende stukken: Bijkantoor Ruigeplaatweg.

BERICHT.

In verband met de a.s. feestdagen zal het volgend nummer Donderdag, 31 December, verschijnen.

22 DECEMBER 1931.

Het aanbod van geld werd deze berichtsweek belangrijk minder dringend. De mededeeling van den Minister van Financiën, dat een totaal bedrag van *f* 110 millioen, waarvan *f* 70 millioen nieuw geld, toegewezen zou kunnen worden aan schatkistpapier, maakte, dat geldgevers zeer terughoudend werden. De rente voor particulier disconto liep dan ook dagelijks op en steeg van 1⅛ tot 1⅞ pCt., terwijl gisteren de noteering vrijwel nominaal was op 2 pCt. Ook de prolongatierente begon aan te trekken en kwam gisteren op 1¾ pCt. De toewijzing op het schatkistpapier geschiedde echter tot nog vrij belangrijk hoogere koersen. Ingeschreven werd in totaal voor *f* 124.706.000 aan drie- en zes-maands promessen en één-jaarbiljetten. Toegewezen werden *f* 67.960.000 drie-maands promessen à *f* 993,63 of 2½ pCt.; *f* 29.250.000 zes-maands promessen à *f* 982,18 of 3½ pCt. en *f* 11.616.000 jaarbiljetten à pari of 3½ pCt. Voor de meerjarige biljetten was de belangstelling blijkbaar zeer gering geweest. Het totaal bedrag van inschrijving werd nog niet gepubliceerd; daar echter niets werd toegewezen mag men aannemen, dat het slechts zeer gering was of dat de geboden prijzen te sterk afweken van hetgeen de Minister zich had voorgesteld.

* * *

Op den weekstaat van De Nederlandsche Bank blijkt de post binnenlandsche wissels te zijn teruggeloopen met *f* 4,4 millioen. De beleeningen vertoonen daarentegen een toeneming van *f* 2 millioen. De post papier op het buitenland nam af met ruim *f* 600.000; de diverse rekeningen onder de activa der Bank zijn echter met *f* 216.000 gestegen.

De goudvoorraad geeft deze week een daling te zien van *f* 8,4 millioen. Dit bedrag maakt het verschil uit van een vermindering van den post gouden muntmateriaal groot *f* 10,9 millioen en een stijging van den voorraad gemunt goud groot *f* 2,5 millioen. De zilvervoorraad bleef nagenoeg ongewijzigd.

De biljetteneirculatie blijkt met *f* 4,5 millioen te zijn ingekrompen. Het saldo in rekening-courant van het Rijk verminderde met *f* 2,5 millioen, terwijl de saldi van anderen met bijna *f* 10 millioen afnamen, zoodat de post saldi in rekening-courant per saldo een teruggang vertoont van *f* 7,4 millioen. Het beschikbaar metaalsaldo verminderde met *f* 3,8 millioen; het dekkingspercentage bedraagt 76 pCt. tegenover 75 pCt. de vorige week.

* * *

Ook de afgeloopen week stond op onze wisselmarkt het Pond wederom in het centrum van de belangstelling. De eerste dagen lag het Pond vast en schommelde tusschen de 8.50 en 8.60, toen volgde een teruggang tot 8.30, waarop een stijging tot 8.44 intrad. De Dollar, die op 2,4785 de week begon, is plots tot ca. 2.4950 opgeloopen, op de bekende geruchten, dat wij ook hier te lande den gouden standaard zouden prijs geven. Van alle kanten werden niet alleen Dollars, maar ook Fransche en Zwitsersche Francs gezocht. Hoewel de Dollarkoers tenslotte wat is teruggeloopen — tot 2.4810 — heeft het aanbod van Guldens nog steeds niet opgehouden. Uit het buitenland komen nog geregeld opdrachten tot omwisseling van Gulden-saldi bij de banken binnen. Zouden de beangsten er ooit aan gedacht hebben, dat De Nederlandsche Bank nooit verlies op haar Ponden tegoed zou hebben genomen, wanneer zij er ook maar eenigszins vermoeden van zou hebben gehad, dat zij den gouden standaard niet zou kunnen handhaven? Marken konden zich op het verhoogde peil handhaven; de koers schommelde echter nogal: 58.80—59.10—58.65—58.85. Ook Fransche Francs waren — zooals boven vermeld — zeer gezocht; zij stegen van 9.71½ tot 9.78. Op deze koersen is er goud naar Parijs gezonden. Ook De Nederlandsche Bank was als afgever van Francs in de markt. Belga's kwamen van 34.50 op 34.62½. Zwitsersche Francs van 48.25 op 48.55. Lires waren wat flauwer: 12.72½—12.62½. Scandinavische deviezen nog steeds moeilijk: Kopenhagen 46.50, Oslo 46.—, Stockholm 46.75. Finsche Marken (niet vrij) 3.65. Peseta's schommelden tusschen de 20.80 en 21.10. Canadeesche Dollars 2.01.

Op de termijnmarkt waren Ponden aanvankelijk zeer gezocht; op 2 resp. 4 c. boven den kassakoers; tenslotte was er echter slechts aanbod op 1½ c. resp. 2 c. boven den contantenkoers. Termijndollars waren tenslotte 35 resp. 80 punten boven den koers.

Goud, zoowel munten als baren, blijft gezocht.

LONDEN, 21 DECEMBER 1931.

Ook verleden week bleef de geldmarkt in hoofdzaak nog gemakkelijk, ofschoon de markt een paar maal aan opvragingen van de zijde van de „clearing banks" had te voldoen. Zooals reeds was aangenomen, is het niet noodig geweest, om voor den Kerstmishandel het bedrag aan ongedekte bankbiljetten van de Bank van Engeland te verhoogen. Dit blijft dus op £ 275 millioen tot na het einde van het jaar.

De discontomarkt bleef vast op 5¾—6 voor bankaccepten en 5⅝ voor schatkistpromessen. De nieuwe schatkistpromessen werden iets hooger toegewezen dan de week tevoren. De inschrijvingen waren kleiner dan gewoonlijk.

De deviezenmarkt opende de week in zeer vaste houding voor Sterling, zoodat Guldens tot ongeveer 8.60 konden oploopen. Deze vaste houding hield echter geen stand. De koersen brokkelden langzaam af met vrij groote schommelingen en eindigden op 3.39 voor Dollars en 8.42 voor Guldens. Er werden in het buitenland maatregelen genomen door een consortium van invloedrijke bankiers uit de voornaamste landen, om aan de speculatie in tijdelijk verzwakte deviezen paal en perk te stellen. De omzetten zijn dan ook merkbaar minder geworden.

DE SCHEEPVAARTWEG GRONINGEN—ZUIDERZEE.

I.

In de kringen van handel en scheepvaart heeft men sedert een lange reeks van jaren de ervaring opgedaan en heeft zich de overtuiging gevestigd, dat de tegenwoordige scheepvaartweg van Groningen door de provincie Friesland via de Lemmer naar Amsterdam en zuidelijk daarvan gelegen bestemmingen, volkomen onvoldoende is en zeer ongunstig afsteekt bij de scheepvaartwegen in andere gedeelten van ons land, met name in het Zuiden en in het naburige buitenland. Daarover bestaat in die kringen geen verschil van meening. In een artikel in dit weekblad van 13 Maart 1918 No. 115, heb ik reeds uiteengezet hoe gebrekkig de scheepvaartweg Groningen—Lemmer is en hoe noodzakelijk het is, dat daarin niet alleen in het belang van de provincieën Groningen en Friesland, maar ook in dat van den handel van Amsterdam en Rotterdam en van de geheele Nederlandsche scheepvaart, zoo spoedig mogelijk verandering en verbetering wordt gebracht.

En hoezeer men daarvan in scheepvaartkringen algemeen overtuigd is, is gebleken op het zesde Binnen-Scheepvaart-congres, gehouden te Groningen op 5 en 6 Mei 1926, op welk congres ik een prae-advies heb mogen leveren over de Kanaalverbinding Groningen—de Lemmer. Op dat congres werd eenstemmig de urgentie uitgesproken van eene afdoende en zoo snel mogelijke verbetering dier kanaalverbinding.

Reeds veel vroeger vond de drang naar zulk eene verbetering hare uiting in de oprichting te Groningen van de „Vereeniging ter bevordering van de ver„betering, zoowel van de haven van Delfzijl als van „de waterwegen naar Groningen, in het bijzonder van „het Eemskanaal en van het kanaal Groningen—de „Lemmer." Deze vereeniging werd goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 5 Juli 1900, No. 34. Dat is nu dus ruim dertig jaren geleden! Reeds in 1901 bood deze vereeniging een plan aan tot verbetering van den scheepvaartweg Groningen—de Lemmer, een bescheiden plan, waarvoor zij de medewerking verzocht van de regeering en van het college van Gedeputeerde Staten van Groningen.

Gedeputeerde Staten toonden van het begin af aan groote belangstelling, zoowel voor de verbetering van de haven van Delfzijl als van de kanaalverbinding met de Lemmer, en zij wisten ook de regeering voor beide te interesseeren en tenslotte hare medewerking te verkrijgen. Al heeft het lang geduurd vóór dit gunstige resultaat werd bereikt, toen de regeering tot medewerking besloot, deed zij dat op krachtige en afdoende wijze. De noordelijke provincieën zijn daarvoor grooten dank verschuldigd aan de Ministers van Waterstaat Lely en König, en zij hopen en vertrouwen dat Minister Reijmer de kroon zal zetten op het werk dezer beide bekwame voorgangers. De gelukkige samenwerking van de regeering en het bestuur der provincie Groningen heeft ertoe geleid, dat eene voorloopig afdoende verbetering van de haven van Delfzijl werd verkregen, die de zeehaven Delfzijl heeft gemaakt tot eene der best ingerichte der kleine havens van West-Europa. De inkomende ladingen worden er door de goede outillage verwerkt met minder kosten dan in eenige andere zeehaven, terwijl de snelheid waarmede de schepen er worden gelost en geladen aan alle redelijke eischen voldoet. Ook de provincie Groningen heeft daarvoor aanzienlijke geldelijke offers gebracht en haar dagelijksch bestuur heeft de exploitatie der haven op verzoek van de regeering ter hand genomen. Een deel van het doel waarvoor de vereeniging in 1900 werd opgericht werd dus allengs bereikt, en reeds den 1 Januari 1911 had de overdracht plaats van het Rijk aan de provincie Groningen van het beheer en de exploitatie van de haven en de havenwerken te Delfzijl. Dat is sedert zoo gebleven en sindsdien heeft het Rijk gezorgd voor uitbreiding van kade- en havenruimte, de provincie voor den bouw van loodsen, electrische laadbrug en andere electrische hefwerktuigen en verdere outillage. Toen de verbetering van de haven van Delfzijl en van hare inrichting voltooid was, bestond er geen aanleiding meer verruiming van het Eemskanaal te overwegen. Dit kanaal vormt de verbinding tusschen de havens van de stad Groningen en de Eems, m.a.w. de zee, via Delfzijl. Het is 26½ KM. lang, heeft eene bodembreedte van 12 tot 22 M., eene breedte op den waterspiegel van 32—42 M. en eene diepte van 4.50 M. ÷ W.P. Deze afmetingen zijn alleszins voldoende voor de zeeschepen, die te Groningen moeten worden gelost of geladen. Grootere zeeschepen kunnen thans te Delfzijl hunne lading zonder bezwaar lossen of laden. Het Eemskanaal kon daardoor verder dus buiten beschouwing blijven.

Kwam de haven van Delfzijl gereed, met het kanaal naar de Lemmer is het nog lang niet zoover. In 1906 lieten Ged. Staten van Groningen door den hoofdingenieur van den Provincialen Waterstaat een ontwerp uitwerken tot verbetering van het Groninger gedeelte van het kanaal, het gedeelte Groningen—Stroobos.

Anders dan voor de verbetering van de haven van Delfzijl had het provinciaal bestuur van Groningen voor die van het kanaal naar de Lemmer niet slechts de medewerking noodig van het Rijk, maar ook van de provincie Friesland. Het kanaal Groningen—de Lemmer toch heeft eene totale lengte van 100 KM., waarvan 73 KM. in Friesland en 27 KM. in de provincie Groningen. De afmetingen van het kanaal en van zijne kunstwerken zijn over deze geheele lengte volstrekt onvoldoende, vooral in het kanaalpand dat in de provincie Groningen gelegen is, hetwelk bovendien meer kunstwerken bevat dan het Friesche gedeelte van het kanaal.

Op het Friesche pand is het kanaal over het geheel genomen breeder, maar in de provincie Friesland wordt het in meerdere mate dienstbaar gemaakt aan den waterafvoer in het belang van den landbouw dan in Groningen. Dientengevolge kunnen zelfs de kleine schepen, die thans het kanaal bevaren, in den zomer veelal slechts gebroken ladingen vervoeren.

In den tegenwoordigen toestand kan het kanaal slechts worden bevaren door schepen lang 31.5 M., breed 5.9 M. en met niet meer diepgang dan 1.8 M.

Niet alleen de provincie Groningen heeft voor de

INHOUD.

	Blz.
De scheepvaartweg Groningen—Zuiderzee I door *U. G. Schilthuis*	1098
Actieve geldpolitiek II (Slot) door *Dr. W. L. Valk*	1100
Chadbourne in Europa door *Dr. A. de Graaff*	1102
Verhooging van belastingen in België door *Mr. W. R. Emmen Riedel*	1103
De Rijksmiddelen	1105
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
Raming van de wereldsuikerproductie in 1931/'32. Wereldsuikerverbruik in 1930/'31 door *Dr. Gustav Mikusch*	1106
AANTEEKENINGEN:	
Indexcijfers van groot- en kleinhandelsprijzen in Nederlandsch-Indië	1108
Overzicht van den uitvoer van suiker onder het Chadbourne-plan	1109
MAANDCIJFERS:	
Postchèque- en Girodienst	1109
Rijkspostspaarbank	1109
Overzicht der opbrengsten van het Staatsbedrijf der P.T.T.	1109
Giro-kantoor der Gemeente Amsterdam	1109
Productie der Steenkolen-, Bruinkolen- en Zoutmijnen	1109
Overzicht der Rijksmiddelen	1110
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	1110—1116

Geldkoersen. — Wisselkoersen. — Bankstaten. — Goederenhandel.

ontwikkeling en bevordering van landbouw, nijverheid, handel en scheepvaart (ook scheepsbouw) behoefte aan een kanaal, dat gelegenheid biedt tot het bevaren met schepen van veel grootere afmetingen en ook met sleepschepen, ook de bloei en de welvaart van de provincie Friesland zullen daardoor in hooge mate worden bevorderd. Erkend wordt, dat het Groningsch belang grooter is dan dat van Friesland, daarom is Groningen bereid een grooter aandeel te dragen in de kosten van het verbeterde kanaal dan van Friesland daarvoor kan worden gevorderd.

Dat het provinciaal bestuur van Friesland trouwens inziet, dat ook het belang dier provincie met de verbetering van het kanaal Groningen—Lemmer ten zeerste is gemoeid, is gebleken uit de medewerking, die dat bestuur heeft verleend aan het in het leven roepen in 1911 van eene commissie, die op zich nam een plan te ontwerpen tot verbetering van het kanaal Groningen—Lemmer.

Deze commissie werd samengesteld uit den Hoofdingenieur-Directeur van den Rijks-Waterstaat in de 4e Directie en de Hoofdingenieuren van den provincialen Waterstaat in Groningen en Friesland. Deze commissie bracht haar rapport uit in September 1917.

De commissie is bij de samenstelling van haar rapport uitgegaan van een scheepstype lang 67 M., breed 8.2 M. en eenen diepgang van 2 M., in overeenstemming met de afmetingen, destijds geldende voor het Dortmund—Eemskanaal, met dien verstande, dat het de bedoeling zou zijn den waterstand op het kanaal te brengen op 2.5 M. ÷ kanaalpeil, evenals op het Dortmund—Eemskanaal, waardoor de diepgang der schepen op den geheelen vaarweg en gedurende het geheele jaar zou kunnen worden gebracht op 2.3 M. Terwijl thans het kanaal slechts kan worden bevaren door schepen van 120—140 ton, had de commissie de bedoeling het kanaal bevaarbaar te maken voor schepen van 600—700 ton van 1000 KG. laadvermogen.

Het aantal schepen dat jaarlijks de sluis te Gaarkeuken (Groninger kanaalpand) passeert, bedraagt onder normale omstandigheden ongeveer 30.000.

Reeds in Maart 1918 heeft zich de Minister van Waterstaat bereid verklaard het ontwerp der drie hoofdingenieurs van September 1917 te aanvaarden en bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal een wetsontwerp aanhangig te maken, waarbij in beginsel tot de verbetering van den scheepvaart-weg Groningen—Lemmer zou worden besloten op dezen voet, dat die verbetering van rijkswege zou worden uitgevoerd, mits door belanghebbenden de noodige financiëele en andere medewerking werd verleend. Onder deze financiëele medewerking werd verstaan, dat het Rijk twee derde gedeelten der kosten van uitvoering en den geheelen grondaankoop voor zijne rekening zou nemen en de provinciën Groningen en Friesland het overige één derde gedeelte van de kosten van uitvoering. Daarbij wenschte de Minister, dat op de mogelijkheid zou worden gerekend, den vaarweg op den duur, evenals de gekanaliseerde Maas en het Maas—Waal kanaal, geschikt te maken voor vaartuigen van omstreeks 2000 ton laadvermogen.

Het scheepstype, dat de Minister daarvoor op het oog had, was lang 100 M., breed 12 M. met eenen diepgang van 2.8 M. Vergrooting van de afmetingen van het kanaal en van de daarin gelegen kunstwerken zou op den duur met dit grootere scheepstype gepaard dienen te gaan, maar voorloopig hadden de wenschen van den Minister geen ander gevolg, dan dat daarop met den grondaankoop diende te worden gerekend, en deze zou het Rijk immers in zijn geheel voor zijne rekening nemen.

Na aanvankelijke aarzeling, aangezien het scheepstype van 600—700 ton voorloopig volkomen voldoende werd geacht, vereenigden Ged. Staten van Groningen zich tenslotte met de denkbeelden van den Minister van Waterstaat. Op hun voorstel hebben de Staten der provincie Groningen deze houding van het college en de plannen van den Minister goedgekeurd.

Van de zijde van het provinciaal bestuur van Friesland werd eene soortgelijke toezegging niet gegeven.

Nu tusschen den Minister van Waterstaat en het provinciaal bestuur van Groningen echter overeenstemming was verkregen, wenschte de Minister voortgang met de zaak te maken. Op de begrooting van 1920 bracht hij een eersten post voor de te ondernemen werken, waartoe in de eerste plaats zou behooren, verruiming en verbetering van kunstwerken op het Groninger kanaalpand.

De Kamers hechtten hare goedkeuring aan des Ministers voorstellen, en zoo was dus in principe besloten tot de verbetering van het kanaal Groningen—Lemmer en tevens dat met de eerste daaraan verbonden werkzaamheden een aanvang zou worden gemaakt.

In 1921 werden de gronden aangekocht noodig voor den bouw eener nieuwe sluis te Gaarkeuken (Groninger kanaalpand). De bestaande sluis was geheel verouderd en onvoldoende voor het verkeer. In Juli 1922 werd met den bouw der nieuwe schutsluis begonnen, in den loop van 1924 kwam zij gereed. Op verlangen van den Minister werd deze sluis niet gebouwd door het rijk maar door den Provincialen Waterstaat van Groningen. De kosten van grondaankoop bleven voor rekening van het Rijk, dat twee derden van de kosten van uitvoering aan de provincie vergoedde. Het bouwplan voor de Gaarkeukensluis werd dadelijk reeds zoodanig ontworpen, dat voldoende speelruimte overbleef om niet gebonden te zijn aan eene maximum-capaciteit van 700 ton, doch dat zelfs schepen van 1000 ton van de sluis gebruik zouden kunnen maken. Deze zelfde gedachtengang is ook gevolgd bij het ontwerpen der definitieve plannen voor het kanaal en de daarin te bouwen verdere kunstwerken, zoodat de capaciteit van het kanaal, op advies der technische deskundigen, allengs is verhoogd van 600—700 tot 1000 tons. Nadat de sluis te Gaarkeuken was gereed gekomen had tusschen de technische hoofdambtenaren van Rijk en provincie verder overleg plaats over de uitwerking der plannen voor de verbetering van het kanaal, aansluitende aan de nieuw gebouwde sluis te Gaarkeuken. Aanvankelijk had het in de bedoeling gelegen het tusschen de Westerhavensluis te Groningen, welke sluis niet zoo verouderd maar even onvoldoende was als die te Gaarkeuken, en de Gaarkeukensluis gelegen Hoendiep te verbreeden en te verdiepen en geschikt te maken voor het scheepstype waarvan het rapport van 1917 van de drie hoofdingenieurs was uitgegaan. Nu de Minister van Waterstaat echter den eisch had gesteld, dat van het begin af aan op de mogelijkheid moest worden gerekend, het kanaal bevaarbaar te maken voor schepen van 1000 tot 2000 ton, kon die weg niet meer worden gevolgd. Het zou niet mogelijk zijn het Hoendiep voldoende te verbreeden door de aaneengebouwde gemeente Hoogkerk, nu aan dien eisch moest worden voldaan. Er diende een andere weg te worden gezocht, hetzij ten zuiden of ten noorden van de gemeente Hoogkerk, en dan verdiende de weg ten noorden om vele redenen de voorkeur. Zoo werd het oorspronkelijk plan losgelaten en geheel gewijzigd. Van de sluis te Gaarkeuken af zal het kanaal in oostelijke richting loopen ten noorden langs de grens van de gemeente Groningen, Reitdiep, Boterdiep en Damsterdiep snijden en uitmonden in het Eemskanaal, ongeveer ter hoogte van Oosterhoogebrug. Door deze gewijzigde richting van het kanaal verviel de noodzakelijkheid van de vergrooting en verbouwing van de Westerhavensluis. In plaats van deze zal eene nieuwe sluis moeten worden gebouwd ten oosten van de gemeente Groningen en ten noorden van het Eemskanaal.

De gewijzigde plannen voor de verbetering van den vaarweg van Groningen naar de Zuiderzee van Noordhornerga, gelegen op korten afstand van de sluis te Gaarkeuken, tot aan het Eemskanaal, werden bij de toelichting tot de staatsbegrooting voor 1929 door

den Minister van Waterstaat ter kennis van de Kamers gebracht en aan hare goedkeuring onderworpen, welke bij de vaststelling der Waterstaats-begrooting van 1929 werd verkregen.

In de Memorie van Toelichting werd verder medegedeeld, dat het kanaal ontworpen was voor schepen van 1000 ton met de bekende mogelijkheid van latere verruiming tot 2000 ton. Voor het 1000 tons scheepstype zijn de volgende afmetingen aangenomen, lengte 80 M., breedte 9.20 M., diepgang 2.4 M.

Al het overleg dat noodig geweest is tusschen Ged. Staten en den Minister van Waterstaat en het dagelijksch bestuur der gemeente Groningen, vóór eenstemmigheid was bereikt over de definitieve plannen voor de verbetering van het kanaal van Groningen naar de Zuiderzee op het gebied der provincie Groningen, en over het aandeel dat de gemeente Groningen zou betalen in het één derde der kosten, dat ten laste zou komen van de provincie Groningen in haar geheel, ga ik met stilzwijgen voorbij. Aan eene spoedige totstandkoming van het kanaal zelf was het niet bevorderlijk. In Mei 1928 boden Ged. Staten aan de Staten ter goedkeuring aan een ontwerp met globale raming van kosten voor een nieuw kanaalvak voor den vaarweg Groningen—Lemmer, strekkende van Noordhornerga tot nabij het Boterdiep. In December 1928 volgde een ontwerp voor een aan het vorige aansluitend kanaalvak van het Boterdiep tot het Eemskanaal. De Staten machtigden Ged. Staten tot overleg met den Minister van Waterstaat en het gemeentebestuur van Groningen op den grondslag van deze ontwerpen en tevens om in overleg met den Minister het noodige voor de uitvoering der plannen te verrichten. Kwamen Ged. Staten met den Minister tot eenstemmigheid in 1929, met het gemeentebestuur van Groningen werd die niet bereikt vóór 1931.

Bij hunne voordracht aan de Staten van 18 Juni 1931 konden Ged. Staten mededeelen, dat met de uitvoering der plannen, in overeenstemming met de door den hoofdingenieur van den Provincialen Waterstaat ingediende ontwerpen een begin was gemaakt, in het tempo hetwelk zich aanpaste bij de beschikbaarstelling op de rijksbegrooting van de voor deze scheepvaartverbetering bestemde rijksbijdrage. Evenals bij den bouw der sluis te Gaarkeuken was met den Minister overeengekomen, dat ook volgende werken op het gebied van de provincie Groningen op gelijken voet zullen worden uitgevoerd door den Provincialen Waterstaat, na gepleegd overleg met den hoofdingenieur-directeur van den Rijkswaterstaat en onder door den Minister voorbehouden goedkeuring van het jaarlijksch werkplan en van de bestekken.

Het kanaal is thans van het stadium van voorbereiding getreden in dat van uitvoering. De sluis in het Reitdiep benoorden Dorkwerd is gereed, evenals de verdieping van een pand Reitdiep. Twee hefbruggen over het nieuwe kanaal zijn in ver gevorderden staat van uitvoering.

Ditzelfde geldt voor het kanaalvak Reitdiep—Aduard, terwijl de westelijk en oostelijk daarbij aansluitende kanaalvakken uitbesteed en in uitvoering genomen zijn. Voor de verdere aansluitende werken zijn de gronden grootendeels verkregen, meest bij minnelijke schikking.

De uitbesteding van twee spoorbruggen door de Maatschappij tot exploitatie van Staatsspoorwegen heeft plaats gehad, één dier twee, de spoorbrug bij Noordhornerga met aansluitend kanaalvak naar Zuidhorn is reeds in uitvoering. De vier genoemde kanaalvakken hebben eene gezamenlijke lengte van 11 KM.

U. G. SCHILTHUIS.

Haren (Gron.).

(Slot volgt.)

ACTIEVE GELDPOLITIEK.

II *(Slot.)*

In een vorig artikel [1]) heb ik getracht uiteen te zetten, in hoeverre een internationale actieve geldpolitiek, zoo mogelijk gepaard gaande met een loonsverlaging, verbetering in den economischen toestand zou kunnen brengen. De vooruitzichten voor een dergelijke internationale samenwerking zijn echter niet zoo heel gunstig, zoodat wij wel de vraag moeten stellen: zou Nederland op zichzelf met dergelijke maatregelen iets kunnen bereiken?

Laten wij veronderstellen, dat de centrale bank in korten tijd haar bijlettencirculatie met een groot bedrag uitbreidt; dat dit geld daadwerkelijk in omloop gebracht wordt en niet voor aankoop van buitenlandsche producten wordt aangewend, zoodat het in Nederland blijft circuleeren. Dan is hiervan het gevolg, dat het geldinkomen gerepareerd is, zoodat een prijsstijging zal optreden, of althans de daling van het prijsniveau tot staan gebracht wordt. Dit laatste zou voldoende zijn, om het vertrouwen te herstellen en het loskomen van „opgelegde" gelden aan te moedigen. Uit den aard der zaak zou het in omloop te brengen bedrag nogal groot moeten zijn, terwijl het geld snel en effectief in het verkeer gebracht zou moeten worden, om het gewenschte resultaat te bereiken.

Tot zoover is de werking van een nationale actieve geldpolitiek gelijk aan die van een internationale. Er is echter een belangrijk verschilpunt, waardoor voor een nationale politiek groote bezwaren ontstaan. *De vraag is namelijk, of men zulke deflatie-bestrijdende maatregelen op den duur met succes kan ondernemen, wanneer het buitenland aan deze bestrijding niet meedoet, en de grenzen min of meer open staan.*

Het baat niet veel, of men hier tracht het prijsniveau voor een verdere daling te behoeden, wanneer men onbeschermd staat tegenover de concurrentie van andere landen, die hun prijspeil rustig verder omlaag laten gaan. Nederland zou eenvoudig een duur land worden vergeleken met het buitenland. De import naar Nederland zou toenemen, de export zou waarschijnlijk afnemen. Want, om de export te handhaven, zou men, wat de exportartikelen betreft, althans voor leveringen aan het buitenland op een laag prijspeil moeten blijven. Dit zou kunnen, indien door invoerrechten wederinvoer van de goedkoop uitgevoerde goederen belemmerd werd. Dus onze exportindustrie zou alleen met behulp van de noodige protectie haar export tegen lage prijzen kunnen handhaven en dan nog in het gunstigste geval. Intusschen zou men in het binnenland een hoogere winst maken.

Doch ook de winst in het binnenland is niet te handhaven. De meeste goederen, die hier geproduceerd worden, kunnen ook vrij gemakkelijk uit het buitenland geïmporteerd worden. Slechts met betrekking tot een beperkte groep z.g. beschutte bedrijven is dit niet het geval. Het gevolg van een verhooging of stabilisatie van het binnenlandsch prijsniveau zou dus zijn een overstrooming met buitenlandsche goederen, een wilde concurrentiestrijd, waarbij het prijsniveau, ook in het binnenland weder omlaag gedrukt zou worden. Ook dit zou alleen door afsluiting van het buitenland te corrigeeren zijn.

Indien deze afsluiting *niet* plaats vindt, gaat de wisselkoers ageeren. De import is toegenomen, de export neemt af. De betalingsbalans wordt ongunstiger dan zij was en wisselkoers en goudvoorraad worden bedreigd. De centrale bank zal zich op grond van traditie en publieke opinie verplicht voelen, den wisselkoers te handhaven; het goud en de waarden, die daarmede min of meer gelijk te stellen zijn, zullen het land verlaten. Dit zal eenigen tijd duren, en tenslotte zal men den gouden standaard moeten opgeven. Indien men hierop niet met angst en wantrouwen reageerde, zou deze stap een werkelijke verbetering

[1]) Zie Econ.-Stat. Ber. van 2 Dec. jl.

beteekenen. Want, indien de guldenkoers zich nu, onbeïnvloed door angstpsychose, op zijn juiste waarde kon instellen, zou zij slechts zooveel dalen als noodig was, om het verschil tusschen de prijsniveaux in Nederland en daarbuiten te compenseeren. Dan zou voor het oogenblik het hoogere prijsniveau te handhaven blijken. Doch, de koers van den gulden tegenover buitenlandsche geldeenheden zou blijven dalen, zoolang het prijsniveau in het buitenland bleef dalen. Het aanpassingsproces, dat vroeger door de prijzen voltrokken moest worden, voltrekt zich dan door den wisselkoers, die nu de buigzame prijs geworden is.

Nu heeft een dalende en vooral een instabiele wisselkoers vele nadeelen, maar dat heeft een dalend prijsniveau ook, vooral wanneer de loonen niet meedalen. Men heeft dus uiteindelijk de keuze tusschen twee kwaden, waarvan het beste gekozen moet worden. Bij het uitspreken van een oordeel moet men de volgende gezichtspunten niet uit het oog verliezen.

Het effect van dergelijke maatregelen varieert met de beslistheid, waarmede zij genomen worden, met de zekerheid omtrent den toestand en met het peil der volksontwikkeling. De verdedigers van den koers van den gulden in het buitenland hebben thans het sentiment van het groote publiek aan hun zijde.

Indien de wisselkoers niet meer daalt dan noodig is, om de verschillen in prijspeil te compenseeren (de angstpsychose zorgt voor een grootere daling), zal de buitenlandsche handel van de verandering niet veel schade ondervinden. Indien de wisselkoers méér daalt dan daarvoor noodig is, dan zal onze export tijdelijk geprikkeld worden, totdat de aanpassing bereikt is. De onzekerheid omtrent den koers belet echter de industrie, om het volle voordeel uit den toestand te halen.

Deze onzekerheid is niet te vermijden. Stabiliseeren kan men niet, wanneer men eenmaal met actieve geldpolitiek begonnen is en deze wil volhouden. Want de prijsdaling in het buitenland gaat door, zoolang daar de depressie duurt, en de natuurlijke tendens van den koers der eigen geldeenheid is een dalende. Hoewel de gulden, onder deze omstandigheden, juist de eenige stabiele munt in de geheele wereld zou zijn, *zou het kapitaal Nederland ontvluchten, niet zoozeer, omdat men van de appreciatie van de munt in het buitenland profijt zou willen trekken, doch omdat de geldprijs van den gulden in het buitenland zou vallen.* En Nederlanders zouden hun kapitaal naar het buitenland zenden, omdat het dan, in guldens uitgedrukt, steeds meer waard zou worden. Er ontstaat vrees voor den gulden en een vlucht uit het Nederlandsche geld.

En, hoewel er nu in Nederland meer gelegenheden zijn, om winst te maken dan in het buitenland (want de rentabiliteit zal zich immers herstellen), zal men deze koerswinst willen maken. In hoever deze koerswinst grooter is dan het voordeel bij belegging in het binnenland, hangt onder meer af van de houding van de arbeiders. Zelfs indien een stijging der Nederlandsche prijzen is opgetreden, kan de winststijging, welke het gevolg daarvan is, weer tenietgedaan worden door verhooging der loonen. Doch ook zonder dat, zou bij een duurzame toepassing van deze politiek, zonder medewerking van het buitenland, de balans licht overslaan naar een belegging in het buitenland. Komt nu echter de angstpsychose er bij, dan zal de kapitaalvlucht plaats hebben, onafhankelijk van de vraag of zij voordeelig is. Met andere woorden: zelfs met het opgeven van den gouden standaard en een vrij laten van den wisselkoers komt men er niet. De factor, die in laatste instantie weder de zaken in de war stuurt is deze, dat een land, dat betrekkingen met het buitenland onderhoudt, zich niet kan isoleeren van de prijsbewegingen in het buitenland, en *slechts de keuze heeft tusschen meebuigen met de prijsbewegingen van het buitenland, of kunstmatige isolatie.*

Blijft dus over, de vraag te stellen, in hoever actieve geldpolitiek op nationale basis mogelijk gemaakt kan worden door een sluiten der grenzen. Hierbij is het irrelevant, of men invoerrechten heft, contingenteert, monopoliseert, of wat men dan ook doen kan om de betalingsbalans te herboetseeren. Ook doet het er niet toe, of men zoo iets „Planwirtschaft" wil noemen of niet. Het gaat hier om het probleem en niet om den vorm, waarin de behandeling geschiedt.

Nu moet vooropstaan, dat, over een langere periode bezien, afsluiting van het buitenland in het algemeen altijd een nadeel is. Dit wil echter niet zeggen, dat men mede te gronde moet gaan, wanneer het buitenland te gronde gaat, en, tenzij men de arbeiders tijdig kan overtuigen, dat het aller levensbelang is, wanneer de loonen mede gaan doen aan de algemeene daling, zal men tóch tot steunmaatregelen moeten overgaan. Niet zoozeer het feit, dat het pijnlijk is, bij verstijfde loonen zonder meer aan een deflatiebeweging van het buitenland mede te moeten blijven doen, als wel het feit, dat het buitenland agressief wordt, en krachten ontketent, welke na eenigen tijd in ons land veel schade kunnen doen, dwingt ons, om ernstig over het protectieprobleem na te denken.

Daarbij moet eerst bedacht worden, dat wij een klein land zijn en dat onze industrie door langdurige vrijheid van handel op een zeer sterke export ingesteld is. Dat wij verder een groot deel onzer grondstoffen en voedingsmiddelen uit het buitenland moeten betrekken, en hiervoor door export moeten betalen. Verder, dat represaillemaatregelen van het buitenland altijd mogelijk zijn.

Intusschen is het wellicht mogelijk, in grooteren omvang op de nationale behoeftenverzorging ingesteld te zijn dan thans het geval is. En er zou dan nog wel ruimte kunnen blijven voor zooveel export, zichtbaar of onzichtbaar, dat de noodige grondstoffen betaald zouden kunnen worden. Maar, en daarop komt het hier aan, een dergelijk proces zou jaren duren en het is waarschijnlijk, dat de depressie ten einde zou zijn, voordat een dergelijk proces voltrokken zou zijn. Juist omdat het geweld van buiten altijd nog als, tenminste ten deele, tijdelijk gezien moet worden, kunnen belemmerende maatregelen op het gebied van den buitenlandschen handel thans nog beter verdedigd worden met een beroep op de noodzakelijkheid, om onze exportindustrie in het leven te houden dan met het argument, dat de exportindustrie moet ophouden exportindustrie te zijn en zich geheel moet gaan instellen op de binnenlandsche markt.

Men bedenke, dat, wanneer hier te lande het prijsniveau gehandhaafd zou worden, bij een voortgaande prijsdaling in het buitenland de protectie steeds uitgebreid zou moeten worden. Want, telkens, wanneer een nieuwe daling van de prijzen in het buitenland onze industrie opnieuw in moeilijkheden zou brengen, zou het verschil in kosten opnieuw door een invoerrecht gecompenseerd moeten worden. In zekeren zin zou men er met contingenteering ook kunnen komen, doch het is duidelijk, dat dit middel veel minder effectief zou werken bij een aanzienlijk verschil in prijsstand tusschen de betrokken landen.

Een ander bezwaar is, dat het bij een groot verschil in prijsstand moeilijk kan worden, voor den invoer van grondstoffen en voedingsmiddelen met export te betalen. Men zou dan òf in het buitenland goedkooper dan in het binnenland moeten gaan verkoopen, òf een scheur in de betalingsbalans, met de bekende gevaren daarvan, te zien krijgen.

Hieraan zou alleen, en dan nog slechts tot op zekere hoogte een mouw te passen zijn, indien men tot zeer ingewikkelde experimenten wilde overgaan. Indien men de ingevoerde waarde belastte met een bedrag, voldoende, om het verschil in prijspeil te compenseeren, dan zouden de ingevoerde goederen op Nederlandsch prijspeil gebracht kunnen worden. Het geld, dat op deze wijze als invoerrecht binnenkwam, zou dan kunnen worden aangewend, om uit-

voerpremies te betalen, welke het mogelijk zouden kunnen maken, om tegen in het buitenland geldende prijzen te exporteeren. Ook deze uitvoerpremies zouden verband moeten houden met het verschil in prijspeil tusschen Nederland en het buitenland.

Bij een continu dalen van het buitenlandsch prijspeil zouden echter zoowel invoerrechten als uitvoerpremies voortdurend moeten varieeren. Starre tariefmuren zouden hier niet helpen. Practisch zou men dus een overheidsorgaan moeten scheppen, dat niet anders deed dan het waarnemen van de klove tusschen binnenlandsch en buitenlandsch prijsniveau en het aanpassen van de handelspolitiek aan iedere verandering daarvan.

Theoretisch zou het dan mogelijk zijn, het binnenlandsch prijspeil te handhaven. Het is echter onnoodig aan te toonen, hoeveel bezwaren er tegen zulk een ontwikkeling van den gang van zaken zouden zijn. Bovendien zou er een voortdurende onzekerheid ontstaan t.o.v. de hoogte van invoerrechten en uitvoerpremies, hetgeen niet zou malaten, een ongunstigen invloed op den buitenlandschen handel uit te oefenen.

Het is in elk geval duidelijk, dat, zoowel, wanneer de wisselkoers vrijgelaten werd, als wanneer afsluiting van het buitenland plaats vond, een zeer hooge prijs voor het handhaven van het binnenlandsch prijspeil betaald zou moeten worden. Een *te* hooge prijs voor het te behalen voordeel, temeer, omdat dit ook nog wel op andere wijze bereikt kan worden. Wanneer gedeeltelijke afsluiting van het buitenland misschien noodig zal blijken, zal dat dan ook op andere gronden verdedigd moeten worden dan op grond van de noodzaak van het handhaven van een binnenlandsch prijsniveau, dat aanzienlijk boven de buitenlandsche prijsniveaux gelegen is.

Intusschen is bij deze situatie het beste, de gedachte eener nationale, actieve geldpolitiek te laten varen, en met alle kracht te streven naar een *internationale* samenwerking op het gebied der actieve geldpolitiek, zooals ik in mijn vorig artikel uiteengezet heb. Daar zijn feitelijk geen bezwaren tegen in te brengen en het is de beste weg, om een spoedig en krachtig herstel tot stand te brengen.

Zoolang deze samenwerking niet tot stand komt, probeere men het met een uitvechten van den loonstrijd, waarschijnlijk de minst schadelijke weg, om op nationale schaal te trachten, verbetering in den toestand te brengen. Men zij zich er van bewust, dat ook hier een „einmalige" verandering niet voldoende is. Ook hier moet bij iedere nieuwe prijsdaling in het buitenland een nieuwe aanpassing tot stand gebracht worden.

Steunmaatregelen zullen hierbij slechts gedoorloofd zijn, voor zoover de ontwikkeling der toestanden in het buitenland schokken en afwijkingen veroorzaakt, die vermoedelijk „einmalig" of van tijdelijken aard zijn: welke, zoo men hen ongehinderd liet plaatsvinden, onnoodige verwoestingen zouden aanrichten, en waarvan de voorkoming met de bekende nadeelen, die zelfs met een tijdelijke bescherming verbonden zijn, niet te duur gekocht zou zijn.

Protectie is echter geen surrogaat voor loonsdaling, en, zoolang wij moeten wachten op een internationale, actieve geldpolitiek is er aan dit pijnlijke proces geen ontkomen. Men bedenke echter, dat in de eerste plaats de daling der kosten van levensonderhoud het mogelijk maakt, een loonsdaling door te zetten, zonder dat de welvaart der arbeidende klasse in wezen vermindert. En ten tweede, dat het land, dat er het eerst in slaagt, een belangrijke verlaging van zijn kostenniveau door te zetten, een groote verbetering van zijn internationale positie mag verwachten, en dat het van veel belang is, ook in het verdere verloop van het proces der kostenverlaging, steeds het buitenland iets vóór te zijn.

Dr. W. L. Valk.

CHADBOURNE IN EUROPA.

De komst van Chadbourne in Europa ter wijziging en aanvulling van de onder zijn leiding opgestelde Conventie van Brussel, leidt wederom onze belangstelling naar de moeilijkheden, waarmede de suikerindustrie te kampen heeft.

Chadbourne verklaarde voor zijn vertrek naar Europa, dat de internationale overeenkomst, waaraan zijn naam zoo nauw verbonden is, als werkplan als geheel geslaagd moet worden beschouwd. Immers, zoo meent hij, alle landen hebben aan hun verplichtingen voldaan en nergens heeft men pogingen in het werk gesteld zich hieraan te onttrekken.

Een nieuw vraagstuk moet nu volgens hem worden opgelost. Want niettegenstaande de groote beperkingen, die de producenten zich hebben opgelegd, zijn de voorraden, in het bijzonder op Java en Cuba, toegenomen, hetgeen een gevolg is van de vermindering van de consumptie. Het doel van Chadbourne's komst in Europa is den producenten verdere restricties voor te stellen, teneinde de productie aan de consumptie aan te passen.

Nu rijst de vraag, of het Chadbourne-plan inderdaad in zoo buitengewone mate als geslaagd moet worden beschouwd. Groote twijfel is hier gerechtvaardigd. Ondanks de geruststellende verklaringen van Chadbourne is het duidelijk, dat het eerste jaar van zijn program is mislukt en dat de geheele zaak gaat mislukken, wanneer men op deze basis door moet werken. Weliswaar is de productie — zelfs in nog sterkere mate dan was voorgesteld — afgenomen, maar de prijzen op wier stijging men gehoopt had zijn voortdurend gedaald en de onheilspellende groote onverkochte voorraden van Cuba en Java (geschat op resp. 500.000 en 1.200.000 ton [1]), waarvan in normale jaren geen sprake is, maken de markt onzekerder dan tevoren. De oorzaak van de mislukking ligt grootendeels in de algemeene conjunctuur, die de aanleiding is, dat de consumptie bleef dalen, de onzekerheid nog werd vergroot en de onzichtbare voorraden niet werden aangevuld. De zichtbare voorraden namen dientengevolge toe van 6.269.561 ton in 1930 tot 7.588.792 ton in 1931. [2]) (in normale jaren ongeveer 3.5 millioen ton) Chadbourne wil met zijn nieuwe voorstellen trachten hierin eenige verbetering te brengen.

De algemeene vooruitzichten van de suikerindustrie zijn niet verbeterd, integendeel op korten termijn zijn zij buitengewoon slecht te noemen. Maar toch schijnt een oplossing — zij het dan ook, dat het slechts een voorloopige is — in het zicht te komen.

Het Chadbourne-plan verplichtte de producenten om hun productie met een voor ieder vastgelegd percentage te beperken. In de meeste landen heeft men echter veel sterker beperkt, zulks omdat de lage prijzen groote verliezen meebrachten en daarmede is een nieuwe factor, de natuurlijke uitschakelingstendenz, in het strijdperk getreden. Uit het overzicht, dat elders in dit nummer is opgenomen, blijkt dat vele landen het hun toegestane quantum niet hebben kunnen exporteeren (zie onder Aanteekeningen).

Dr. Mikusch schat den nieuwen bietsuikeroogst in Europa op 7.732.000 ton tegen 10.611.000 ton in 1930/31, hetgeen een vermindering beteekent van 2.879.000 ton [3]). De totale wereldoogst 1931/32 wordt door Dr. Gustav Mikusch geraamd op 26.540.000 ton tegen 30.017.000 ton een jaar tevoren, hetgeen een vermindering beteekent van 3.477.000 ton. De afneming van de rietsuikerproductie is slechts 437.000 ton [4]), maar een verdere beperking is te verwachten. Zoo wordt op Java de aanplant sterk ingekrompen en men ver-

[1]) N.R.C. 13 Dec. 1931.

[2]) Jongste raming Licht.

[3] [4]) Deze gegevens, die elders in dit nummer zijn opgenomen, werden mij welwillend door de redactie verstrekt.

wacht daar voor 1932 een beperking van 40—50 pCt. [5])

Inderdaad schijnt de productie in de komende jaren nog verder te zullen afnemen. De belangrijke daling kan niet zonder gevolgen blijven; productie en consumptie zullen in evenwicht moeten komen [6]). Nog steeds belemmeren de slechte toestanden van het oogenblik een prijsstijging, maar het is duidelijk, dat deze niet zal kunnen uitblijven. Wanneer dit echter zal gebeuren, hangt in zeer belangrijke mate af van het verloop van de crisis. Maar ook zonder dat de Heer Chadbourne verdere restricties bereikt, is de oplossing van de scherpe crisis in de suikerprijzen in het zicht.

Een ander vraagstuk, dat juist onder de huidige omstandigheden, in verband met de eventueel te nemen maatregelen onzen vollen aandacht verdient, is nochtans of met de prijsstijging ook de moeilijkheden in de suikerindustrie voorloopig opgelost zullen zijn.

Wanneer de prijzen gaan stijgen, zal de suikerindustrie op Java en Cuba en in nog enkele andere goedkoop produceerende landen zeer snel kunnen opbloeien. Haar financiëele positie heeft door de crisis wel geleden, maar niet haar structuur en de cultuur komt er dan ook sterker en krachtiger uit te voorschijn, omdat de groote versobering en de verder doorgevoerde rationalisatie de productiekosten belangrijk hebben gedrukt.

Groote moeilijkheden zullen zich daarentegen in de bietsuikerindustrie in Europa voordoen, zoowel tegenover de rietsuiker als tegenover de andere producten van den Europeeschen landbouw. Weliswaar zal de prijsstijging een tijdelijke verlichting brengen, maar de moeilijkheden blijven, omdat zij grootendeels onafhankelijk zijn van de huidige crisis. Drie krachten bedreigen het voortbestaan van de bietsuikerindustrie.

1o. De grondverdeeling in Europa heeft voor den beetwortelenverbouw bijzonder ongunstig gewerkt. Vele boeren werden, omdat het kleine stukje grond bij extensieven verbouw geen bestaan opleverde, gedwongen tot den verbouw van suikerbieten over te gaan, omdat dit de meest intensieve veldcultuur is. Maar de verbouw van beetwortelen is in het grootbedrijf het meest rendabel, zoodat men dus juist de verkeerde kant op ging.

2o. De technische ontwikkeling van de cultuur is gering. Ondanks de vele maatregelen tot teeltverbetering is er een absolute stilstand en zelfs kan er op diverse gebieden van achteruitgang worden gesproken. Bietenmoeheid van de velden schijnt hier voor een deel de oorzaak van te zijn. De bieten staan hierin achter bij alle andere producten van den Europeeschen landbouw, wier opbrengsten wel stijgen.

3o. Tegenover de gelijkblijvende opbrengst staat nu, dat de kosten stijgen. Een groot deel van de kosten bestaat uit arbeidsloon en de loonen hebben de tendenz zich aan te passen bij die der industrie. Daar stijgt de productiviteit van den arbeid zeer sterk en kunnen de loonen op den duur dus ook stijgen. Bij den landbouw is iedere loonsverhooging vermeerdering van de kosten, waarvoor geen compensatie wordt gevonden. Als een gevolg van de grondverdeeling stijgen echter niet alleen de loon-, maar ook de kapitaalskosten. Meer grond, arbeid en kapitaal zijn noodig om eenzelfde hoeveelheid product te krijgen.

Deze factoren worden door de prijsstijging niet gecompenseerd; integendeel, wanneer het bedrijfsleven weer opleeft zullen zij zich sterker doen gevoelen. Loon- en kapitaalkosten zullen sterker stijgen, de andere producten meer rendabel worden. Velen beweren wel, dat de bietenverbouw een noodzakelijkheid van den landbouw is, maar de sterke vermindering van de productie in Nederland als gevolg van het tarwewetje, dat den graanverbouw voordeeliger maakte, toont de geringe waarde van dit argument, al zal ongetwijfeld de verhooging van den bietensteun weer een stimulans in andere richting zijn.

De verbetering van de positie van de suikerindustrie staat ons te wachten, maar evenzeer dreigen er gevaren, dat deze oplossing slechts tijdelijk zal zijn. Na iedere oplossing zullen de moeilijkheden terugkomen, omdat zij een gevolg zijn van de blijvende divergentie van de productievoorwaarden van riet- en bietsuiker. Het is te hopen, dat de maatregelen, die Chadbourne mogelijk kan bereiken, met deze natuurlijke ontwikkeling rekening zullen houden, opdat het economisch leven niet t.z.t. voor meerdere complicaties wordt gesteld, die de normale ontwikkeling slechts belemmeren.

Dr. A. DE GRAAFF.

[5]) N.R.C. 1 Nov. 1931 en andere dagbladen.

[6]) Dr. H. C. Prinsen Geerligs neemt in de Tel. 28 Nov. 1931 aan, dat op de vrije markt reeds voor 1931/32 een tekort zal zijn, in dier voege, dat meer gevraagd zal worden dan geproduceerd.

VERHOOGING VAN BELASTINGEN IN BELGIË.

De Belgische belastingbetaler, die in de jaren 1926/1929 een ongewoon zwaren belastingdruk had te dragen, kreeg stellig een gevoel van opluchting toen in 1930, het jaar van het eeuwfeest, een breed opgezette verlaging van belastingen tot stand kwam, Verlaging niet alleen, maar ook vereenvoudiging, vooral voor de aanslagregeling der kleine luiden. Vanuit die gezichtspunten besprak ik de herziening-1930 in Ec. St. Ber. van 27 Augustus 1930, No. 765.

In 1931 is de crisis — hoe kan het anders — ook in België ernstiger geworden en de terugslag kwam tot uiting op de maandstaten der schatkist. De directe belastingen waren per 1 September jl. meer dan 50 pCt. beneden de raming! De Minister van Financiën, Baron Houtart, die medio 1930 met veel élan zijn verlagingsproject verdedigde en de voldoening smaakte deze in behouden haven te brengen, kwam nu wel heel spoedig voor de onaangename en delicate taak te staan een plan van omgekeerde strekking te moeten indienen.

Aan de zijde van het regeeringsblok stelde men zich op het standpunt, dat men tevreden mocht zijn den belastingbetaler in 1930/1931 een fiscale vacantie te hebben bezorgd en dat destijds de verscherping der crisis in dit jaar naar menschelijke berekening niet te voorzien was. Meer geld moest er in elk geval zijn en spoedig ook!

De overdrachtsbelasting die eenmaal, bij de stabilisatie van den franc, groote diensten had bewezen, was een gemakkelijk te verhoogen belasting. Op haar productiviteit werd dus opnieuw een beroep gedaan.

Op 28 April 1931 kwam de Regeering met haar plan voor den dag. Het bevatte de volgende verhoogingen:

grondbelasting	60.000.000 fr.
aanvullende personeele belasting	100.000.000 „
overdrachts- en weeldebelasting	900.000.000 „
invoerrechten	90.000.000 „
accijnzen en bier	60.000.000 „
essences	1.000.000 „
verbruiksbelasting	92.000.000 „
Totaal over een vol jaar geraamd op:	1.303.000.000 fr.

Tijdens de parlementaire behandeling bleek over de noodzakelijkheid van nieuwe belastingen meer eenstemmigheid te bestaan dan over de lastenverdeeling.

Den buitenstaander valt het echter op dat de meeningen sterk uiteenliepen over de *grootte van het te dekken tekort op de begrootingen van 1930 en 1931.* In den Senaat had de heer Van Overbergh reeds vóór de behandeling dezer verhooging de alarmklok geluid: op den dienst 1930 een tekort van 1.200 millioen francs, op den dienst 1931 van 2.500 millioen francs!

Ver daarvan af stond de bewering van Minister Houtart, dat 1930 slechts een tekort van 144 millioen en 1931 van 700 millioen zou laten.

Wat deden de pessimisten? Eerst de *begrooting 1930.* Zij telden het tekort op de begrooting voor den gewonen dienst ad 664 millioen francs bij het tekort

op de begrooting voor den buitengewonen dienst ad 751 millioen francs en kwamen daardoor gemakkelijk tot meer dan 1.300 millioen francs, daarbij uit het oog verliezende, dat de laatstgenoemde begrooting voor kapitaalsuitgaven dient, die door leening gedekt plegen te worden.

Wie daarentegen de zonzijde belichtten, gingen 520 millioen francs van de herstelgelden aanwenden tot dekking van het tekort op de begrooting 1930 gewone dienst, omdat die begrooting ook den last der oorlogspensioenen droeg. Vandaar 's Ministers cijfer van 664 millioen minus 520 millioen is 144 millioen francs. Of het tekort op de begrooting gewone dienst 1930 nu 664 of 144 millioen is te *noemen*, uit de onderscheidene mededeelingen is wel komen vast te staan, dat de belasting-ontvangsten in 1930 omstreeks 130 millioen beneden de raming waren gebleven,[1]) de ontvangsten der spoorwegen 150 millioen lager uitvielen, en, wat nog het ergste was, de uitgaven met 743 millioen de ramingen te boven waren gegaan.

Met de *begrooting 1931* zag het er ernstiger uit. Was men voortgegaan met, evenals in de vorige jaren, de oorlogspensioenen ten laste van de begrooting gewone dienst te brengen, dan zou die volgens ramingen van Juni 1931, toen intrekking eener toelage van 6 pCt. op salarissen en pensioenen reeds had plaats gevonden, een tekort van 1.605 millioen francs hebben vertoond.

Door van den geweldigen last van oorlogspensioenen een 905 millioen francs naar de herstelbegrooting te brengen, waaraan in 1931 niet voor herhaling vatbare bate van de opbrengst der gesequestreerde eigendommen ten goede kwam, verminderde het tekort nu schijnbaar tot 700 millioen francs, te dekken door belastingverhooging.

Het spreekt echter vanzelf, dat het tekort op de begrooting buitengewone dienst ad 934 millioen, waarin voor 1931 ook begrepen 300 millioen francs voor extra werkloosheidsuitkeeringen, alleen door leening was te dekken. Eene 5 pCt. binnenlandsche leening, groot 1 milliard francs, is dan ook in Juli 1931 geplaatst.

Afgezien van den achteruitgang van inkomsten door de crisis heeft de Belgische schatkist in de laatste jaren steeds het nadeel ondervonden van onafgebroken verhoogingen van pensioenen, uitgaven voor sociale voorzorg e.d., totaal een meer-uitgave van pl.m. 1.1 milliard francs, vergeleken met 1926.

Aan belastingverhooging was dus geen ontkomen. Deze moest terstond van nuttig effect zijn voor den dienst 1931. Dat doel is inderdaad bereikt.

Begrijpelijkerwijs stuitte onder die omstandigheden het plan tot belastingverhooging niet op principieël verzet, wel echter de verdeeling van lasten. Daaraan was wel het grootste deel der debatten in Kamer en Senaat gewijd. Geen wonder: want de nieuwe lasten zijn voor 12½ pCt. directe, voor 87½ pCt. indirecte belastingen, terwijl onder de bestaande verdeeling reeds 61 pCt. tot de indirecte, tegen 39 pCt. tot de directe worden gerekend. Tengevolge van de wijzigingen van dit jaar zou dan de verhouding zijn geworden directe belastingen 32 pCt. tegen indirecte belastingen 68 pCt. Hier en daar schijnt men echter geneigd te zijn deze traditioneele indeeling te laten vallen.[2])

Wat daarvan zij, uit de politieke arena zal de oude methode niet spoedig verdwijnen en, temeer nu senator Ingenbleek een waarschuwend woord deed hooren tegen de zoo gemakkelijk te heffen maar voor de conjunctuur al zeer gevoelige overdrachtsbelasting, zal, ondanks de aanneming ditmaal der regeeringsplannen, over dit vraagstuk in België het laatste woord niet gesproken zijn.

Beziet men de wetten van 1931 nader, dan blijkt eens temeer voor wien het nog niet wist, dat de Belgische belastingwetgeving vol complicaties zit.

Zoo is het bij de *grondbelasting*. In 1930 werd tot een algemeene herziening der kadastrale opbrengsten besloten, teneinde de wanverhouding op te heffen, die geleidelijk was ontstaan tusschen de belasting op de recent verhuurde en op door den eigenaar zelf bewoonde perceelen. Zulk een herziening is een werk van langen adem en het bevreemdt dus niet, dat medio 1931 dit werk nog niet was voltooid.

De wanverhouding bestaat dus grootendeels nog. Door nu 50 pCt. meer grondbelasting te heffen, alleen in 1931, van de perceelen, welke niet na 1 April 1926 herschat waren, wordt a.h.w. een voorschot genomen op de aan den gang zijnde herziening. Dit moet een meerdere bate voor één jaar van 60 millioen francs opbrengen.

Minder eenvoudig bleek het om overeenstemming te vinden omtrent de methode tot verzwaring van den druk der in 1930, ter vervanging der supertaxe, ingevoerde „aanvullende personeele belasting", meestal genaamd *indiciaire belasting*. De opbrengst daarvan was nog hoogst onzeker. De algemeene indruk was bovendien, dat men de opbrengst had overschat. Tegenover eene raming van 300 millioen francs voor 1930 staat eene magere opbrengst van 80 millioen francs. Het lag dus voor de hand in de eerste plaats de coëfficiënten te verhoogen, waarmee het uit de kenteekenen van welstand („indices") afgeleid inkomen moest worden vermenigvuldigd. Deze stegen oorspronkelijk van 1,5 beneden 100.000 francs tot 2 over 180.000 francs en daarboven.

Thans is daarvan gemaakt 1,5 beneden 50.000 francs met tusschencijfers van 1,7; 1,9; 2,1; 2,3; loopende tot 2,5 over 150.000 francs en daarboven.

Deze belasting heeft echter nu eenmaal een tweeslachtig karakter. Behalve met het „indiciair" inkomen houdt zij ook rekening met het „bekende" inkomen, afgeleid uit verschillende andere belastingen. Bleek het bekende inkomen nl. meer dan 300.000 francs en tevens hooger dan het indiciaire inkomen te zijn, dan werd het belastbare bedrag gefixeerd op het indiciaire inkomen plus de helft van het verschil.

De limiet van 300.000 francs wordt nu verlaagd tot 150.000 francs. Wordt echter met het bekend inkomen 500.000 francs overschreden, dan komt het belastbare bedrag op het niveau van 2/3 van evengenoemd verschil. Wordt 600.000 francs overschreden, dan wordt dit 3/4; wordt 1 millioen overschreden, dan 4/5.

Voorloopig wordt van deze sterkere progressie 100 millioen francs per jaar verwacht.

Verreweg het belangrijkste is wel, dat de *overdrachtsbelasting* weer op het niveau van 1926 is gebracht: 2 pCt. De *weeldebelasting* wordt van 6 op 8 pCt. gebracht voor de goederen, die bij de bron worden getroffen. Daarvan verwacht men tezamen 900 millioen francs 's jaars.

Op het terrein der *successierechten*, die in 1930 over de geheele linie waren verlaagd, is thans enkel verhooging aangebracht bij de nalatenschappen van meer dan 6 millioen francs.

In de rechte lijn kan daardoor het heffingspercentage stijgen tot maximaal 10 pCt. tegenover vroeger maximaal 5,5 pCt. Tusschen neven en nichten, ooms en tantes, is het maximum verhoogd van 26 op 32 pCt.

Op het stuk van *invoerrechten* hebben benzine en lichte minerale oliën het gelag moeten betalen, op het stuk der *accijnzen* het bier en de essences samen. De meerdere baten zijn geraamd op 150 millioen

[1]) Latere cijfers laten de belasting-ontvangsten over 1930 reeds 377 millioen beneden de raming.

[2]) Vgl. praeadviezen van Prof. F. Baudhuin, hoogleeraar a/d Universiteit te Leuven en van senator Jules Ingenbleek voor de „Conférence Internationale des Sciences économiques", gehouden te Brussel in 1930. De praeadviezen zijn opgenomen in de „Revue économique Internationale", jg. 22, band III, bl. 378 en 398.

francs. Wat het bier betreft, verwacht men, dat deze verhooging voorloopig niet op den prijs kan worden gelegd.

De verbruiksbelasting op cigaretten is de laatste van dit complex. Het percentage, tevoren schommelende tusschen 10 pCt. en 30 pCt. van den kleinhandelsprijs, is nu gebracht op 30 pCt. tot 60 pCt. naar van regeeringswege vast te stellen schaal. De opbrengst is geraamd op 9 millioen francs.

* * *

Intusschen werd *de Belgische begrooting voor 1932* begin November jl. ingediend.

Wat de gewone staatsuitgaven betreft, die over de periode 1927/'30 liefst met 75 pCt. waren opgeloopen, daarop wordt nu 525 millioen francs bezuinigd. Voor steun aan werkloozen is 300 i.p.v. 400 millioen in 1931 uitgetrokken en wel ten laste van de *gewone* begrooting.

Het totaal der voor dienst der openbare schuld en takken van staatsdienst op de gewone begrooting geraamde uitgaven ad 9 milliard, wordt even overtroffen door 8,5 milliard belasting- plus 0,9 milliard andere inkomsten.

Onder de gewone middelen is, behalve met de medio 1931 opgelegde belastingverhoogingen, rekening gehouden met nieuwe verhoogingen van invoerrechten en verbruiksbelastingen, enkele fiscaal-technische verbeteringen en o.a. met verhooging van inzake octrooien en merken verschuldigde rechten.

De begrooting voor den *buitengewonen dienst* 1932 vertoont een heel wat ander en beter beeld dan haar voorgangster. Had deze nog den last te dragen van 300 millioen francs voor werkloozensteun, deze min gelukkige methode is nu prijsgegeven. Was in de jaren 1928/'30 voor de groote werken 927 millioen francs, dus gemiddeld per jaar 309 millioen francs bestemd, voor 1932 wordt met 150 millioen francs volstaan. Voor de nieuwe verdedigingswerken wordt nihil gevraagd. Er wordt echter voortgewerkt met behulp van een surplus der vorige jaren.

Deze begrooting voor kapitaalsuitgaven vertoont per saldo een tekort van 259 millioen francs. Daarvoor zal geleend moeten worden. In de millioenennota wordt er echter op gewezen, dat voor aflossingen op de openbare schuld in het jaar 1932 ongeveer 800 millioen francs wordt bestemd. Gelukt het, dit door te voeren, dan zou de Staatsschuld niet verder aangroeien.

Het ziet er dus wel naar uit, dat behoudens gebeurtenissen als algeheele stopzetting der Duitsche betalingen (Hitler!) en scherpe toename der werkloosheid, de Belgische staatsbegrooting er op berekend is om in het jaar 1932 de tering naar de nering te zetten.

Menigeen zou onder den eersten indruk geneigd zijn te zeggen, dat de Belgische fiscus behoudens de in 1930 verleende „fiscale vacantie" reeds in 1931 terugneemt, wat hij blijvend beoogde te schenken. Voor het oogenblik zou dit slechts *zeer ten deele* juist zijn. Mag men al voor de tarieven van de overdrachtsbelasting terugkeeren tot die van 1926/1929, mag al verzwaring van den druk der indiciaire belasting worden opgelegd, aan de tegemoetkoming aan de groote gezinnen, lage inkomens en kleinere spaarders, aan de beperking der privé-aanslagen en afschaffing der supertaxe, wordt vooralsnog niet getornd.

Mr. W. R. Emmen Riedel.

R. 15.XI'31.

DE RIJKSMIDDELEN.

Bij den eersten oogopslag maakt de middelenstaat over November 1931 een zeer bevredigenden indruk. Immers, wat in maanden niet is geschied, niet alleen brachten de gewone middelen ditmaal *f* 1.646.600 meer op dan in de gelijknamige maand van het vorige jaar, doch ook de gemiddelde maandraming werd overtroffen en wel met het niet onbelangrijke bedrag van *f* 3.115.500.

Bij nauwkeurige analyse blijkt intusschen, dat op dit gunstig resultaat nog wel iets valt af te dingen. Vooreerst moet rekening worden gehouden met de nieuwe financiëele regeling tusschen Rijk en gemeenten, welke medebrengt, dat de personeele belasting, te beginnen met het belastingjaar 1931, geheel en de grondbelasting voor ¾ aan de gemeenten ten goede komt. Nu maakt deze factor ditmaal niet zoo'n groot verschil, omdat genoemde belastingen in de afgeloopen maand resp. *f* 482.400 en *f* 2.218.300 opbrachten, welke meevaller echter voor onderscheidenlijk *f* 123.100 en *f* 2.174.800 op rekening komt van de van het Leeningfonds, de provinciën en de gemeenten terugontvangen kwade posten, welke in het overgangsjaar 1931 onder de inkomsten van het loopende belastingjaar worden verantwoord. Laat men de grondbelasting en de personeele belasting buiten beschouwing, dan blijkt, dat de overige middelen *f* 2.110.300 meer hebben opgebracht dan in November 1930 en dat de maandraming met *f* 1.248.200 is overtroffen.

Ook deze cijfers zijn niet onbevredigend, doch in November 1930 vertoonden de ontvangsten reeds een vrij scherpe daling (ruim *f* 40 millioen is voor deze maand niet veel). En bij nadere beschouwing blijkt de vooruitgang hoofdzakelijk in den suikeraccijns te zitten, die thans om bijzondere redenen het zeer hooge bedrag van *f* 5.203.900 in de schatkist heeft gebracht, terwijl dit middel in November 1930 door toevallige omstandigheden slechts *f* 2.638.200 opleverde.

De totaal-opbrengst over de eerste elf maanden van dit jaar beliep *f* 409.615.200, d.i. *f* 52.386.700 minder dan in hetzelfde tijdvak van 1930 en bleef *f* 21.123.000 beneden het evenredig deel der raming. Indien ook nu weer dezelfde correctie wordt toegepast als bij de maandopbrengst, komen wij tot geheel andere cijfers. Bij verwaarloozing van de grondbelasting en de personeele belasting, blijken de middelen slechts *f* 21.301.400 minder te hebben opgeleverd dan in het vorige jaar, terwijl moet worden geconstateerd, dat zij niet minder dan *f* 29.818.700 bij de raming zijn ten achter gebleven.

Over de grondbelasting en de personeele belasting werd hierboven reeds gesproken. De inkomstenbelasting gaf in de afgeloopen maand weer een stijging in opbrengst te zien (van *f* 696.500), doch ook hier hebben de kwade posten een rol gespeeld, daar uit dien hoofde een bedrag van *f* 1.391.000 ten voordeele van het loopende belastingjaar werd geboekt. Het nadeelig verschil tusschen de ontvangsten der eerste elf maanden van 1930 en 1931 beloopt *f* 1.660.800, doch zelfs indien met den factor der kwade posten rekening wordt gehouden, kan de conclusie geen andere zijn dan dat de inkomstenbelasting zich tot dusver aardig op peil heeft weten te houden. Rest nog de vermogensbelasting, die in de afgeloopen maand een surplus van *f* 253.400 verschafte, terwijl aan kwade posten een bedrag van *f* 377.800 binnenkwam. Het tekort over elf maanden beloopt bij deze belasting *f* 98.000. Ook hier doet de crisis zich nog slechts in zeer beperkte mate gevoelen.

De dividend- en tantièmebelasting vertoonde een decres van *f* 346.000, waardoor de ontvangsten over de eerste elf maanden *f* 1.419.900 daalden beneden die van dezelfde periode van het vorige jaar. Het gaat met dit middel bergafwaarts en bovendien laat het zich aanzien, dat de daling het volgend jaar nog heel wat scherper zal doorwerken.

De invoerrechten wezen een lager opbrengstcijfer aan van *f* 69.300. Deze teruggang is gering, doch de ontvangsten van November 1930 waren, vergeleken met October van dat jaar, reeds met bijna *f* 1 millioen teruggeloopen. De ontvangst der afgeloopen maand was inderdaad zeer onbevredigend en zelfs weer een stuk lager dan in de beide voorafgaande maanden. Hetzelfde geldt voor het statistiekrecht, dat in November jl. niet meer dan *f* 227.700 opleverde, een bedrag zoo gering, als sedert Juni 1922 niet werd verkregen. Dit cijfer demonstreert wel heel duidelijk de vermindering van onzen buitenlandschen handel.

Wat de accijnzen betreft, trekt vooreerst de geslachtaccijns de aandacht, die met *f* 204.000 terugliep, gevolg van de scherpe daling der veeprijzen en wellicht ook van minder verbruik, alsmede van den meerderen invoer van buitenlandsch vleesch. De verhooging van het tarief van den gedistilleerdaccijns zou een stijging in opbrengst hebben doen verwachten, doch waarschijnlijk is het verbruik onder den invloed der malaise afgenomen; vandaar de mindere ontvangst van *f* 22.100. Zooals hierboven reeds werd opgemerkt liep de suikeraccijns op van *f* 2.638.300 in November 1930 tot *f* 5.203.900 in de afgeloopen maand. De ontvangsten van eerstgenoemde maand waren evenwel zeer laag als terugslag op de hooge opbrengsten der vorige maanden, in verband met de invoering van een compenseerend invoerrecht in Augustus 1930. Voorts telde de maand November ditmaal een betaaldag méér. Tenslotte is in de hooge opbrengst van dit jaar de dreigende invloed van een verhooging van het invoerrecht op suiker te bespeuren wegens de aanneming van het amendement-Van den Heuvel in de Tweede Kamer. Eindelijk moge nog worden gewezen op den tabaksaccijns, die ditmaal weer een stijging te zien gaf (van *f* 114.000).

De zegelrechten bleven *f* 411.100 beneden de opbrengst van November 1930, in welken teruggang tot een bedrag van *f* 123.500 door de beursbelasting werd bijgedragen. Er worden bijna geen pandbrieven meer uitgegeven; ook overigens doet de malaise zich bij dit middel, dat zoo nauw met het zakenleven in verband staat, sterk gevoelen. Hetzelfde geldt voor de registratierechten, die *f* 280.500 minder opleverden, voornamelijk wegens minder uitgifte van kapitaal door naamlooze vennootschappen. Gerekend over elf maanden valt bij dit laatste middel een daling aan te wijzen van *f* 8.035.200, terwijl in vergelijking met de raming een deficit ontstond van *f* 10.974.300.

Bij de successierechten werkt de malaise nog niet door. Ditmaal werd zelfs méér ontvangen (*f* 54.300). Voor deze belasting moeten de kwade dagen blijkbaar nog komen. De domeinen verschaften *f* 43.100 minder, vermoedelijk wegens vermindering van pachtsommen, terwijl de loodsgelden met *f* 51.700 daalden.

Wat de bijzondere fondsen aangaat, volstaan wij met te wijzen op het „Gemeentefonds", dat in de afgeloopen maand *f* 9.585.400 ontving, waarvan *f* 8.959.600 gemeentefondsbelasting. Aan laatstgenoemde belasting werd tot dusver *f* 20.491.500 ontvangen. Eenig peil valt hierop voorshands nog niet te trekken.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING.

RAMING VAN DE WERELDSUIKERPRODUCTIE IN 1931/'32. — WERELDSUIKERVERBRUIK IN 1930/'31.

Dr. Gustav Mikusch te Weenen schrijft ons:

De raming van de suikerproductie van Europa voor het jaar 1931/'32 is de tweede, die wij thans ondernemen; de eerste werd in Augustus gepubliceerd [1]). Zij blijkt thans, nadat de bietenoogst in de meeste landen vrijwel beëindigd is, te hoog te zijn geweest. Met name is dit aan de beneden de verwachting blijvende productie van Duitschland en Rusland toe te schrijven.

Bij onze schatting in Augustus was nog niet be-

[1]) Zie E.-S. B. van 2 Sept. jl.

Raming van de wereldsuikerproductie in 1.000 metrieke tons ruwsuikerwaarde.

	Raming 1931/'32	Productie 1930/'31	1929/'30
A. Bieten:			
a. Europa:			
Duitschland	1.600	2.547	1.985
Dantzig	20	38	29
Tsjechoslowakije	810	1.143	1.035
Oostenrijk	162	150	120
Hongarije	125	234	247
Frankrijk	870	1.205	917
België	210	283	252
Nederland	170	296	265
Polen	520	782	917
Denemarken	122	168	134
Zweden	144	187	121
Italië	361	415	435
Spanje	350	322	248
Joegoslavië	83	103	121
Roemenië	45	182	89
Bulgarije	26	58	40
Zwitserland	5	6	6
Groot-Brittannië	260	459	319
Iersche Vrijstaat	8	26	23
Finland	4	4	3
Letland	13	7	4
Lithauen	5	—	—
Turkije (Europeesch)	16	10	5
Azoren	3	3	3
Europa (zonder Sovjet-Rusl.).	5.932	8.628	7.318
Sovjet-Rusland	1.800	1.983	921
Europa (met Sovjet-Rusland)	7.732	10.611	8.239
b. Amerika:			
Vereenigde Staten	1.055	1.217	1.027
Canada	42	48	35
Argentinië	1	1	1
Totaal Amerika	1.098	1.266	1.063
c. Australië:			
Victoria (Maffra)	2	2	2
d. Azië:			
Japan (Hokkaido)	27	24	29
Korea	1	1	1
Turkije (Anatolië)	8	6	4
Perzië	2	—	—
Totaal Azië	38	31	34
Bietsuikerproductie	8.870	11.910	9.338
B. Riet:			
a. Europa:			
Spanje	22	22	19
b. Noord-Amerika:			
Louisiana en Florida	175	200	205
Portorico	895	710	786
Hawaï	900	908	871
Maagdeneilanden	2	4	6
Cuba	2.700*)	3.171	4.746
Trinidad	90	100	81
Barbados	60	38	60
Jamaïca	65	56	69
Overig Britsch West-Indië (Antigua, St. Kitts, St. Lucia, St. Vincent)	38	24	44
Martinique en Guadeloupe	65	62	65
San Domingo en Haïti	405	388	387
Mexico	210	293	238
Centraal-Amerika (Guatemala, Costa Rica, Honduras, Nicaragua, San Salvador, Panama)	135	154	132
c. Zuid-Amerika:			
Britsch-Guyana	116	130	119
Nederlandsch-Guyana	21	22	23
Argentinië	375	419	375
Brazilië	800	780	1.020
Peru	420	432	422
Overig Zuid-Amerika (Venezuela, Columbia, Ecuador, Bolivia, Paraguay)	79	78	81
Totaal Amerika	7.551	7.969	9.730

d. Azië:			
Britsch-Indië	3.600	3.490	3.028
Java	3.036*)	3.182	3.115
Japan en Formosa	1.050	931	923
Philippijnen	800	785	793
Overig Azië (China, Indo China, Siam)	230	230	229
Totaal Azië	8.716	8.618	8.088
e. Afrika:			
Egypte	110	108	107
Mauritius	181	224	244
Réunion	25	50	51
Unie van Zuid-Afrika	298	357	271
Mozambique	87	75	79
Overig Afrika (Angola, Madeira, Madagaskar, Kenya, Somaliland, Belg. Congo, Kaap Verdi)	49	47	40
Totaal Afrika	750	861	792
f. Australië:			
Queensland en Nieuw Zuid-Wales	558	544	547
Fidji eilanden	73	93	94
Totaal Australië	631	637	641
Rietsuikerproductie	17.670	18.107	19.270
Wereldsuikerproductie	26.540	30.017	28.608
Wereldsuikerverbruik	—	27.625	26.952

*) Zie de opmerkingen in onze beschouwing.

kend, welke hoeveelheden bieten voor veevoeder zouden worden gebruikt of zouden worden gedroogd. Zij blijken thans zeer aanzienlijk te zijn, want in Duitschland werden meer dan 1 millioen ton bieten en in Tsjecho-Slowakije 100.000—200.000 ton voor andere doeleinden dan de suikerproductie bestemd. Bovendien heeft het slechte weer in den herfst den groei van de bieten, die reeds laat en ten deele onder ongunstige weersomstandigheden werden aangeplant, veel schade gedaan, zoodat de aanzienlijke gewichtsvermeerdering in de maanden September en October, die in de laatste jaren op te merken was, thans achterwege bleef.

Wat Sovjet-Rusland betreft, is een particuliere schatting niet mogelijk bij gebrek aan een betrouwbaren particulieren informatiedienst. De statisticus kan niets anders doen dan zich op de officieële berichten, ramingen en statistieken verlaten. Het is aan geen twijfel onderhevig, dat het cijfer van het vijfjarenplan van 2.700.000 ton, die bij gebrek aan een andere raming in onze Augustus-schatting moest worden overgenomen, niet zal worden bereikt. Dit is hoofdzakelijk daaraan toe te schrijven, dat de bietenoogst zeer tegenviel en bovendien een deel van de bieten door de verbouwers heimelijk voor andere doeleinden werd gebruikt. Ook hebben ongunstige weersomstandigheden en gebrek aan arbeidskrachten, trekdieren en landbouwmachines, evenals gebrek aan brandstoffen en kalksteen op den oogst en de bietenverwerking in de fabrieken een ongunstigen invloed uitgeoefend. Het in de raming opgenomen getal van 1.800.000 ton kan in geen geval als definitief worden beschouwd. Het steunt slechts op waarnemingen op het land en in de fabrieken, zoodat verdere verrassingen volstrekt niet zijn uitgesloten.

Meest reeds voor Europa een voorbehoud voor latere correcties worden gemaakt, hetzelfde geldt in nog sterkere mate voor de landen buiten Europa. Voor een aantal landen kunnen betrouwbare gegevens voor een raming thans nog niet worden verstrekt, omdat de oogst eerst later begint.

Groote onzekerheid bestaat vooral over de productie van Cuba. Indien Cuba zijn buitensporig groot uitvoercontingent van 1930/'31 naar de Ver. Staten in één jaar wil bereiken en geen overschot naar het volgende jaar wil overbrengen, moet het zijn productie met ongeveer 2.100.000 ton verminderen. Een dergelijke vermindering schijnt echter op het oogenblik niet zeer waarschijnlijk. Inzonderheid indien men de houding der colonos en arbeiders op Cuba tegen de

Wereldsuikerverbruik. In- en Uitvoer van Suiker in 1.000 metrieke tons ruwsuikerwaarde.

	Verbruik 1930/'31	Verbruik 1929/'30	Invoer 1930/'31	Invoer 1929/'30	Uitvoer 1930/'31	Uitvoer 1929/'30
Europa:						
Duitschland	1.657	1.655	17	28	431	261
Tsj.-Slowakije	401	405	—	—	570	606
Oostenrijk	196	219	68	108	—	1
Hongarije	114	114	—	1	84	132
Zwitserland	183	173	178	167	—	—
Frankrijk	1.089	1.043	358	486	312	318
België	227	226	36	75	74	101
Nederland	262	285	91	173	55	112
Groot-Britt.	2.268	2.017	1.891	1.934	134	327
Polen	372	385	—	—	295	445
Sovjet-Rusl.[c])	1.600[a])	1.100[a])	80[a])	304	330[a])	120
Denemarken	193	186	36	51	1	2
Zweden	267	270	86	124	—	—
Italië	369	381	6	8	10	10
Spanje	297	295	—	—	—	—
Overig Eur.[c])	876	914	593	610	37	32
Totaal Eur.	10.371	9.668	3.440	4.069	2.333	2.467
Azië:						
China, Hongkong[b])	830[a])	985	650[a])	803	—	—
Britsch-Indië	4.580	4.180	1.137	1.180	50[a])	54
Japan, Formosa	868	869	265	214	259	217
Java	431	396	—	—	2.217	2.568
Philippijnen	70[a])[d])	77[d])	2[b])	2[b])	750[b])	747[b])
Overig Azië[b])	575[a])	587	534[a])	543	6[a])	6
Totaal Azië	7.358	7.094	2.588	2.742	3.282	3.592
Afrika:						
Egypte	200[a])	220[a])	80[a])[b])	80[b])	5[a])[b])	5[b])
Unie van Zuid-Afrika	173	186	5	17	175	115
Mauritius	10	10	—	—	214[a])	233
Overig Afr.[b])	440[a])	434	412[a])	410	135[a])	140
Totaal Afrika	823	850	497	507	529	493
Amerika:						
Ver. Staten	6.052	6.337	3.151	3.172	75	76
Hawaï	20	20				
Portorico en Maagdeneilanden	50	50				
Cuba[b])	145[a])	153	—	—	2.730[a])	3.407
Canada, Newfoundland[b])	454[a])	450	404[a])	440	7[a])	11
Brit. W.-Indië, Guyana[b])	47[a])	46	4[a])	4	297[a])	309
Fransch West-Indië[b])	5[a])	5	—	—	57[a])	60[a])
Haïti. San Domingo[b])	29[a])	28	—	—	352[a])	367
Mexico	211	222	—	—	27	—
Overig Midden Amerika[b])	103[a])	92	2[a])	2	44[a])	40[a])
Argentinië[c])	365	350	5	2	4	9
Brazilië	825[a])	825[a])	—	—	5[a])[b])	84[b])
Peru[c])	60[a])	57	—	—	335	363
Overig Zuid-Amerika[a])[b])	302	304	231	232	26	28
Totaal Amer.	8.668	8.939	3.797	3.852	3.959	4.754
Australië:						
Australië (Vasteland)	320	321	—	—	225[a])[b])	191[b])
Overig Austr.[b])	85[a])	80	81[a])	91	91[a])	93
Totaal Austr.	405	401	81	91	316	284
Wereld	27.625	26.952	10.403	11.261	10.419	11.590

[a]) Raming; [b]) Kalenderjaar 1931, resp. 1930; [c]) Incl. het Aziatische gebied van Sovjet-Rusland en Turkije; [d]) Excl. de op de Philippijnen verbruikte Moscovadensuiker; [e]) Suiker tel quel; Kalenderjaar 1930, resp. 1929.

Met uitzondering van de geproduceerde suiker der kleine molens in Azië en Zuid-Amerika.

restrictiepolitiek in aanmerking neemt. Daarentegen is zelfs voor het geval, dat Cuba de Chadbourne-overeenkomst zal opzeggen nauwelijks aan te nemen, dat de productie in 1932 bij de dan te verwachten lage prijzen grooter zal zijn dan die van het vorige jaar (3.121.000 long tons). Onze raming houdt ongeveer het midden tusschen de productie van het vorige jaar en het getal van 2.100.000 tons.

Bij de raming voor Java zij opgemerkt, dat de productie van 1931 betrekking heeft op het oogstjaar 1931/'32, omdat de productie van 1931 (April—November) met het verbruik en den uitvoer van 1931/'32 (April tot Maart) samen kan vallen. De productie voor 1932 schatten wij op 2.500.000 ton ruwsuikerwaarde.

Indien de definitieve opbrengst van de wereldsuikerproductie met onze schatting overeen zou komen, dan zou in het oogstjaar 1931/'32 tegenover 1930/'31 een productievermindering van 3,5 millioen ton te verwachten zijn.

Zooals uit de onderstaande tabel blijkt, is het verbruik in het afgeloopen jaar met bijna 700.000 ton vergeleken met het daaraan voorafgaande jaar gestegen. Het bleef echter nog bij de stijging van de productie in 1930/'31 vergeleken met 1929/'30 (1.400.000 ton) ten achter. Hierbij dient te worden opgemerkt, dat de verbruikscijfers slechts op het statistische verbruik en niet op het om verschillende redenen statistisch niet te berekenen verbruik betrekking hebben, dat jaarlijks ongeveer 100.000—200.000 tons bedraagt.

Tenslotte nog een enkel woord over de voorraden. Indien wordt aangenomen, dat de voorraden aan het einde van het oogstjaar 1922/'23, die zeer laag waren, 4 millioen ton bedroegen, en in de periode van 1923/'24— 1930/'31 een overschot van de productie boven het statistisch en niet statistisch te berekenen verbruik van 7 millioen ton is gevormd, dan moet er aan het einde van het oogstjaar 1930/'31 11 millioen ton suiker op de wereld zijn geweest.

Daar nu de productie van 1931/'32, dank zij den invloed van het Chadbourne-plan, bijna 3.5 millioen ton kleiner zal zijn dan in 1930/'31, is te verwachten, dat, zelfs indien het verbruik eenigszins zou verminderen, de voorraden aan het einde van 1931/'32 aanzienlijk kleiner zullen zijn dan aan het einde van het oogstjaar 1930/'31.

Nadruk verboden.

AANTEEKENINGEN.

Indexcijfers van groot- en kleinhandelsprijzen in Nederlandsch-Indië.

Aan de maandstatistiek 1931 No. 9 van het Centraal Kantoor voor de Statistiek ontleenen wij de volgende gegevens:

Invoer. De serie van de invoerartikelen omvat 72 artikelen, welke in vijf groepen zijn verdeeld.

Het indexcijfer van de groep *textiele goederen* liep van 115 in Augustus tot 112 in September terug. Bij een groot aantal artikelen van deze groep zijn de prijzen verlaagd, waarschijnlijk als gevolg van den scherpen val der katoenprijzen.

Bedroeg de prijs voor katoen Middling loco Manchester in pence per lb. in Juli jl. nog gem. 5.16, in Augustus bedroeg de gem. prijs slechts 3.91 en in de eerste helft van September 3.67.

Van de groep *levensmiddelen* waren o.m. de prijzen van Amerikaansche zalm, Australische ham en Australische boter lager, waardoor het indexcijfer van deze groep met twee punten tot 103 terugliep.

Met uitzondering van de prijzen van gietijzer en koperdraad, waren de prijzen van alle artikelen, opgenomen in de groep *metalen*, lager. Het groepsindexcijfer kwam van 94 op 89.

Van de groep *chemicaliën en verfstoffen* zijn de prijzen van aluin, chromaatgeel, hars, kopersulfaat, lijnolie en zinkwit gedaald, waardoor het indexcijfer met vier punten tot 100 terugliep.

In hoofdzaak door de lagere prijzen van petroleum en rijtuigkaarsen daalde het indexcijfer van de groep *diversen* met drie punten tot 143.

Het algemeen indexcijfer van den invoer bedroeg in September 110 tegen 113 in Augustus en 143 in September van het vorige jaar.

Indexcijfers van kleinhandelsprijzen van verbruiksartikelen van in- en uitheemschen oorsprong te Batavia.

		Inheemsch [1]	Uitheemsch [1]	Totaal	Voeding [2]
	1913/14	100	100	100	100
	1924 ..	182	158	170	170
	1925 ..	169	152	160	159
	1926 ..	169	148	159	156
	1927 ..	166	147	157	155
	1928 ..	160	148	154	153
	1929 ..	162	145	153	151
	1930 ..	156	143	150	148
Oct.	1930 ..	150	140	145	142
Januari	1931 ..	148	139	144	141
Februari	„ ..	143	139	141	138
Maart	„ ..	140	139	139	136
April	„ ..	138	138	138	135
Mei	„ ..	136	137	137	133
Juni	„ ..	131	133	132	128
Juli	„ ..	130	132	131	127
Augustus	„ ..	131	131	131	127
Sept.	„ ..	131	131	131	127
Oct.	„ ..	130	130	130	126

[1] 20 artikelen. [2] 35 artikelen.

Uitvoer. De serie uitvoerproducten omvat de prijzen van 20 producten.

Met uitzondering van enkele minder belangrijke artikelen zijn de prijzen in September wederom lager. Suiker, rubber, tin, thee, copra, koffie, tapioka, peper, kapok, maïs, koehuiden, damar, kapokpitten en cacao geven alle lagere prijzen te zien.

Opmerkelijk is de sterke daling van tapioca (prima) in de laatste maanden; van *f* 9.02 per 100 KG. in Juni liep de prijs van dit product terug tot *f* 6.85 in September.

De prijs van kapok per 100 KG. bedroeg in September *f* 49.50 tegen *f* 58.69 in Augustus, die van damar respectievelijk *f* 32.— en *f* 37.25.

Het indexcijfer van den geheelen uitvoer bedroeg in September 62 tegen 65 in Augustus.

Het indexcijfer van den geheelen groothandel, in- en uitvoer tezamen, daalde van 103 in Augustus tot 99 in September en kwam hierdoor onder het gemiddelde van het basisjaar 1913.

Dit algemeen indexcijfer heeft geen andere beteekenis dan dat het het gemiddelde prijsverloop voorstelt van 92 met name genoemde producten.

Kleinhandelsprijzen. De tabel kleinhandelsprijzen omvat de prijzen van 40 verbruiksartikelen, verdeeld in een serie inheemsche en een serie uitheemsche artikelen.

De indexcijfers van de serie inheemsche, de serie uitheemsche artikelen en die van beide series tezamen daalden in October alle drie met één punt tot 130.

Indexcijfers van 72 invoer- en 20 uitvoerartikelen in den groothandel te Batavia, Soerabaja en Semarang.

		Invoerartikelen.						Uitvoer-artikelen	Totaal groothandel
		Textiel-goederen [1]	Levens-middelen [2]	Metalen [3]	Chemi-caliën [4]	Diversen [5]	Totaal		
	1913.	100	100	100	100	100	100	100	100
	1924.	213	164	167	160	168	178	155	173
	1925.	208	161	160	150	165	172	146	166
	1926.	185	157	151	153	169	165	137	159
	1927.	174	148	149	149	173	160	130	154
	1928.	172	149	141	141	162	155	125	149
	1929.	172	149	142	142	163	155	123	148
	1930.	162	138	133	133	152	146	88	134
Sept.	1930.	158	135	129	136	149	143	79	129
Januari	1931.	143	121	117	124	148	132	73	119
Februari	„ .	137	113	110	117	149	126	72	115
Maart	„ .	130	112	103	110	150	122	72	111
April	„ .	123	107	102	110	148	118	70	108
Mei	„ .	118	105	102	107	147	116	68	106
Juni	„ .	119	103	96	107	145	115	67	104
Juli	„ .	117	105	93	105	145	114	66	103
Augustus	„ .	115	105	94	104	146	113	65	103
Sept.	„ .	112	103	89	100	143	110	62	99

[1] 20 art. [2] 12 art. [3] 12 art. [4] 15 art. [5] 13 art.

Pasarprijzen. De pasarprijzen zijn in September in het algemeen weinig veranderd. De padi- en maïsprijzen waren in verband met het seizoen iets hooger.

Het belangrijkste dat van de pasarprijzen te rapporteeren valt, is de daling van de gemiddelde prijzen van klappers van 4 cent tot 3.5 cent per stuk en van die van eendenieren van 3.5 tot 3 cent.

Overzicht van den uitvoer van suiker onder het Chadbourne-plan.*)

Eerste jaar Chadbourne-plan. [1])

Landen		Periode	Contingent	Bruto-Uitvoer	Invoer	Netto-Uitvoer	Restant
Duitschland ...	12 m	1/9-30/8	500.000	434.151	19.776	414.375	85.625
Tsjecho-Slovak.	12 „	1/10-30/9	570.815	556.014	—	556.014	4.801
Polen	12 „	1/9-31/8	308.810	304.297	—	304.297	7.513
Hongarije.....	12 „	1/8-31/7	84.100	83.558	245	83.313	787
België	12 „	1/9-31/8	30.275	74.075	43.800	30.275	—
Cuba [1]).....	9 „	1/1-30/9	655.000	519.397	30.000	489.397	165.603
Peru.....	6 „	1/1-30/6	360.000	147.236	—	147.236	212.764
Java	6 „	1/4-30/9	2.300.000	668.173	—	668.173	1.631.827

[1]) De uitvoercijfers van Cuba hebben alleen betrekking op bestemming naar andere landen dan de Vereenigde Staten. Alle uitvoer van de Ver. Staten boven den invoer uit vol recht betalende landen wordt als uitvoer van Cuba geteld. Tot Sept. 1931 bedroeg die uitvoer 44.000 ton en die invoer 30.000, zoodat 14.000 ton van het Cubaansche contingent worden afgerekend.

Tweede jaar.

Landen	Contingent	Bruto-Uitvoer	Invoer	Netto-Uitvoer	Nog uit te voeren in 11 mnd.
Duitschland ...	350.000	3.761	367	3.394	346.606
Tsjecho-Slovak.	581.715	—	—	—	—
Polen	315.203	3.247	—	3.247	311.956
Hongarije	86.041	22.679	—	22.679	63.362
België	3.960	3.428	5.969	- 2.541	33.501
Cuba	869.612	—	—	—	—
Peru	373.500	—	—	—	—
Java	2.400.000	—	—	—	—

*) Cijfers van Dr. H. C. Prinsen Geerligs in „De Indische Mercuur" van 11 Nov. 1931.

DE TOESTAND DER NEDERLANDSCHE KATOENINDUSTRIE.

Rectificatie. In bovengenoemd artikel van de hand van Prof. Dr. J. Wisselink in E.-S. B. Nr. 833 d.d. 16 December 1931, blz. 1083, noot 21, is ten onrechte in den laatsten regel vermeld het woord „agglomeratie". Dit moet zijn „rationalisatie", zoodat deze noot als volgt moet luiden:

„Teneinde verwarring te voorkomen, lijkt het ons goed, om ook bij de rationalisatie, de begrippen „primair" en „secundair" in te voeren, zulks in analogie met primaire en secundaire agglomeratie. Primaire en secundaire *rationalisatie* grijpen deels in elkaar."

MAANDCIJFERS.

POSTCHEQUE EN GIRODIENST.

(In duizenden guldens).

	October 1931		October 1930	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Nieuwe rekeningen.	2.076	—	1.756	—
Rekeningen op ult°.	181.574	—	164.817	—
Bijschrijvingen	2.861.365	512.542	2.481.795	480.706
a. Stortingen	1.147.029	121.156	1.038.313	117.705
b. Overschrijvingen.				
1. van and. rek.[1])	1.717.159	365.716	1.443.339	347.023
2. van Ned. Bank.	177	25.617	143	15.937
c. And. onderwerpen	—	53	—	41
Afschrijvingen	1.771.698	498.551	1.542.702	479.154
a. Chèques	286.871	73.349	257.786	71.412
b. Overschrijvingen				
1. op andere rek.[2])	1.469.974	365.716	1.271.677	347.023
2. naar Ned. Bank	569	59.411	979	60.663
c. And. onderwerpen	13.884	75	12.260	56
Tegoed op ult°.	—	141.275	—	105 814
Beleggingen	—	95.358	—	87.306

[1]) Hierin begrepen overschrijvingen uit het buitenland 4.671 met ƒ 893 Oct. 1931 en 4.533 met ƒ 772 Oct. 1930.
[2]) Idem naar het buitenland 33.182 met ƒ 3.307 Oct. 1931 en 29.529 met ƒ 3.145 Oct. 1930.

RIJKSPOSTSPAARBANK.

SEPTEMBER	1929	1930	1931
Inlagen	ƒ 11.604.773	ƒ 13.005.272	ƒ 17.246.245
Terugbetalingen ...	„ 10.482.317	„ 10.310.063	„ 12.583.050
Tegoed inleggers [1])	„ 343.401.073	„ 360.571.095	„ 404.228.093
Nom. bedr. der uitst. staatschuldboekjes[1]	„ 42.799.850	„ 42.504.200	„ 42.822.900
Spaarbankboekjes:			
Nieuw uitgegeven..	11.958	11.989	14.718
Geheel afbetaald ..	6.921	6.990	7.131
In omloop [1])	2.100.315	2.138.500	2.199.265

[1]) Op ultimo.

OVERZICHT DER OPBRENGSTEN VAN HET STAATSBEDRIJF DER P.T.T.

SEPTEMBER 1931.

Omschrijving	Werkelijke opbrengst Sept. 1931	Meer of minder dan 1930	Meer of minder dan Begrooting
Posterijen	ƒ 3.233.803	+ ƒ 102.240	+ ƒ 58.403
Telegrafie	„ 492.668	- „ 36.542	— „ 76.132
Telefonie	„ 2.042.571	+ „ 174.885	+ „ 21.671
Postchèque- en Girodienst	„ 365.070	+ „ 91.545	+ „ 63.670
Totalen.....	ƒ 6.134.112	+ ƒ 332.128	+ ƒ 67.612

GIRO-KANTOOR DER GEMEENTE AMSTERDAM.

	Juli 1931		Juli 1930	
Giro's (eenzijdige vermelding)	In millioenen	Aantal	In millioenen	Aantal
Girobetalingen aan:				
gemeenteinstellingen	ƒ 17.7	39.135	ƒ 14.3	31.746
particulieren	„ 26.3	155.741	„ 21.5	129.935
Geldomzet.				
Ontvangsten	„ 5.6	8.273	„ 5.5	7.311
Betalingen	„ 10.5	36.821	„ 9.2	36.983
Part. rekeninghouders	„ 32.2[1])	45.183[2])	„ 26.1[1])	40.666[2])
Gelden voor 1 jaar vast hebben gedeponeerd	„ 9.9	4.438[2])	„ 10.—	4.215[2])

[1]) Gemiddeld saldo te goed. [2]) Einde der maand.

PRODUCTIE DER STEENKOLEN-, BRUINKOLEN- EN ZOUTMIJNEN.

(Gegevens verstrekt door den Hoofdingenieur der mijnen.)

I. Gezamenlijke Steenkolenmijnen.

	Oct. 1931	Jan./Oct. 1931	Jan./Oct. 1930
Prod. Steenkolen in tonnen .	1.155.789	10.748.065	10.211.039
Aantal normale werkdagen .	27[1])	255	256

II. Bruinkolenmijn „Carisborg".

Netto-productie in tonnen..	—	130.297	151.185
Aantal normale werkdagen	27	254	219

III. Zoutmijnen. (Kon. Ned. Zoutindustrie te Boekelo.)

Afgeleverd:			
Geraff. zout .....(ton)	5.302	43.501	38.688
Industriezout .....(„)	57	527	685
Afvalzout .....(„)	345	2.536	1.734
Aantal normale werkdagen	27	258	256

Aantal arbeiders.	Gezameni. Steenkolenmijnen	Bruinkolenmijn „Carisborg"	Zoutmijnen
1 Nov. 1931.....	11.259[2])[3]) / 26.881[4])	79	239
1 Nov. 1930.....	11.001[2])[5]) / 26.320[4])	133	142

[1]) Willem-Sophia en Oranje-Nassaumijn 26; Laura 24; Julia 23 dagen. [2]) bovengronds. [3]) incl. 1.963 arbeiders der nevenbedrijven. [4]) ondergronds. [5]) incl. 1.712 arbeiders der nevenbedrijven.

OVERZICHT DER RIJKSMIDDELEN.

(In Guldens)

	November 1931	Sedert 1 Januari 1931	Overeenkomstige periode 1930
Directe belastingen.			
Grondbelasting ....*	482.382	9.033.361	21.884.963
Personeele belasting *	2.218.301	8.828.942	27.062.643
Inkomstenbelasting *	11.103.742	80 740.182	82.400.969
Vermogensbelasting *	1.834.703	13.369.302	13.467.326
Dividend- en tantièmebelasting	1.032.202	17.589.239	19.009.162
Invoerrechten.	4.910.745	57.254.454	62.341.711
Statistiekrecht	227.718	2.890.968	3.748.830
Accijnzen.			
Zout	141.973	1.913.061	1.968.127
Geslacht	634.179	7.963.235	10.448.043
Wijn	47.408	1.878.573	2.086.396
Gedistilleerd	2.940.685	33.946.330	33.011.351
Bier	1.341.693	13.118.256	14.605.259
Suiker	5.203.902	48.037.032	48.617.324
Tabak	2.132.107	26.672.260	26.477.856
Belasting op gouden en zilveren werken.....	87.578	816.056	1.001.572
Indirecte belastingen.			
Zegelrechten	[1] 1.469.738	[2] 21.173.253	[3] 22.857.104
Registratierechten	1.061.178	13.408.979	21.444.181
Successierechten	4.468.110	42.308.849	40.333.464
Domeinen, wegen en vaarten	544.425	4.127.357	4.149.943
Staatsloterij	9.787	631.366	629.529
Loodsgelden	380.967	3.914.152	4.456.124
Totaal-Generaal ..	42.273.523	409.615.207	462.001.877

*) Zie voor deze noot E.-S. B. van 18 Maart 1931, blz. 276.

[1]) Hieronder begrepen f 259.570 wegens zegelrecht van nota's van makelaars en commissionnairs in effecten, enz. (Beursbel.). [2]) Id. f 3.762.802. [3]) Id. f 4.408.628.

HEFFINGEN VOOR HET LEENINGFONDS 1914.

Verdedigingsbelasting ..	1.622.959	15.790.871	[1] 37.163.714
Opcenten:			
Grondbelasting	285.362	4.500.403	4.415.246
Personeele belasting ..	7.736	1.123.261	5.146.693
Inkomstenbelasting ..	1.870.822	15.827.641	4.373.693
Vermogensbelasting ..	799.814	7.303.926	7.630.631
Dividend- en tantièmebelasting	340.627	5.804.449	6.273.023
Accijns op Suiker	—	—	1.249.376
„ „ Wijn	9.482	375.714	417.279
„ „ Gedistilleerd	294.068	3.394.633	3.301.135
Tabaksacc. op sigaretten	299.179	1.240.151	—
Zegelrecht van buitl. eff.	41.982	854.911	1.421.950
Totaal...	5.572.031	56.215.960	71.392.770

[1]) Verdedigingsbelast. I + II.

HEFFINGEN VOOR HET WEGENFONDS.

Wegenbelasting	640.508	11.554.214	10.417.559
Rijwielbelasting	14.238	6.915.935	6.784.892
Totaal	654.746	18.470.149	17.202.451

INKOMSTEN TEN BATE VAN HET „GEMEENTEFONDS"

Gemeentefondsbelasting.	8.959.580	20.491.467	—
Opcenten Vermogensbel.	625.794	1.439.941	—
Totaal	9.585.374	21.931.408	—

SPLITSING VAN DE OPBRENGST DER GROND-, PERSONEELE-, INKOMSTEN- EN VERMOGENSBELASTING SEDERT 1 JANUARI 1930.

Dienstjaren	Grondbelasting	Personeele belasting	Inkomstenbelasting	Vermogensbelasting
1928/29	—	—	376.619	62.447
1929/30	13.536	200.769	1.267.405	208.529
1930/31	4.292.845	5.112.637	56.105.061	9.639.244
1931/32*)	*a* 4.726.980	*b* 3.515.536	*c* 22.991.097	*d* 3.459.082
Totalen .	9.033.361	8.828.942	80.740.182	13.369.302

*) Ingevolge art. XI der wet van 14 Juni 1930 (Stbl. No. 245) zijn hieronder begrepen de aandeelen in de kwade posten over vorige belastingjaren van het Leeningfonds 1914, van de provinciën en van de gemeenten, wegens:

a) Grondbel. f 196.732; *b*) Personeele bel. f 3.437.296; *c*) Inkomstenbel. f 2.519.176; *d*) Vermogensbel. f 494.498.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

BANKDISCONTO'S.

Ned. Bk.	Disc. Wissels.	3	*29 Sept. '31*	Lissabon	7 *8 Aug. '31*
	Bel. Binn. Eff.	4	*2 Sept. '31*	Londen	6 *21 Sept. '31*
	Vrsch. in R.C.	4	*29 Sept. '31*	Madrid	6½ *8 Juli '31*
Athene	11	*29 Oct. '31*	N.-York F.R.B.	3½	*15 Oct. '31*
Batavia.....	4½	*10 Mrt. '30*	Oslo	6	*17 Oct. '31*
Belgrado	7½	*20 Juli '31*	Parijs	2½	*9 Oct. '31*
Berlijn.....	7	*9 Dec. '31*	Praag	6	*21 Dec. '31*
Boekarest.....	8	*31 Mrt. '31*	Pretoria	6	*13 Nov. '31*
Brussel	2½	*31 Juli '30*	Rome.....	7	*28 Sept. '30*
Budapest	8	*10 Sept. '31*	Stockholm ..	6	*17 Oct. '31*
Calcutta	8	*22 Sept. '31*	Tokio	6.57½	*Nov. '31*
Dantzig	5	*2½ Nov. '31*	Weenen.....	8.	*11 Nov. '31*
Helsingfors	8	*26 Oct. '31*	Warschau....	7½	*3 Oct. '30*
Kopenhagen	6	*26 Sept. '31*	Zwits. Nat. Bk.	2	*22 Jan. '31*

GELDKOERSEN.

OPEN MARKT.

	1931				1930	1929	1914
	19 Dec.	1 /19 Dec.	7/12 Dec.	30 Nov./5 Dec.	15/20 Dec.	16/21 Dec.	20/26 Juli
Amsterdam							
Partic.disc.	17/8-2	1-2	1-1/16	1 1/8	15/16-1/2	3 1/8-5/16	3 1/8-5/16
Prolong.	1	1	1	7/8-1 1/4	1 1/16-2	3 1/2-4	2 1/4-3/4
Londen							
Daggeld...	3 3/4-5	3 1/2-5	2 1/2-5	4 1/2-6	1 1/4 2	3-5 1/2	1 3/4-2
Partic.disc.	5 3/4-6	5 3/4-6	5 3/4-6	5 3/16-6	2 3/16-1/2	4 3/4-12/16	4 1/4-3/4
Berlijn							
Daggeld...	7 1/2-8 1/2	7-8 1/2	7-8	8-9 1/2	3-6 1/2	7-10	—
Maandgeld	6-7	6-7	6-7	8-11	—	—	—
Part. disc.	7	7	7	8	4 3/4-7/8	7	2 1/8-1/2
Waren-wechsel.	7	7	7	7 1/2-8	5 1/4-5/8	7 3/8	—
New York							
Daggeld [1])	2 1/2-3/4	2 1/2-3/4	2 1/2-3/4	2 1/2-3/4	2-3	4 1/2-5 3/4	1 3/4-2 1/2
Partic.disc.	3 1/8	3 1/4	3 1/8	3 1/8	2	4-4 1/8	

[1]) Koers van 18 Dec. en daaraan voorafgaande weken t/m Vrijdag.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York*)	Londen*)	Berlijn*)	Parijs*)	Brussel*)	Batavia [1])
15 Dec. 1931	2.47 18/10	8.51	58.72½	9.72½	34.45	99/8
16 „ 1931	2.49¼	8.60	59.15	9.78⅜	34.65	99⅛
17 „ 1931	2.49 1/16	8.59	58.90	9.78	34.65	99⅛
18 „ 1931	2.48⅜	8.41	58.75	9.78	34.67½	99⅛
19 „ 1931	2.48⅜	8.41	58.76	9.78½	34.67½	99⅛
21 „ 1931	2.48⅜	8.42	58.80	9.78	34.65	99¼
Laagste d.w.[1])	2.47⅜	8.30	58.65	9.71	34.35	98⅞
Hoogste d.w[1])	2.49¼	8.65	59.20	9.80	34.70	99⅜
14 Dec. 1931	2.47⅛	8.53	58.80	9.71½	34.40	99⅛
7 Dec. 1931	2.48	8.05	56.90	9.70	34.55	99⅛
Muntpariteit	2.4878	12.1071	59.263	9.747	34.542	100

Data	Zwitserland*)	Weenen*)	Praag*)	Boekarest [1])	Milaan**)	Madrid**)
15 Dec. 1931	48.25	35.25	7.37½	1.47	12.72½	20.97½
16 „ 1931	48.55	35.25	7.35	1.48	12.77½	21.15
17 „ 1931	48.55	35.22	7.35	1.48	12.72½	21.25
18 „ 1931	48.52½	35.25	7.32½	1.48	12.60	21.10
19 „ 1931	48.57⅛	35.25	7.32½	1.48	—	—
21 „ 1931	48.50	35.35	7.37½	1.47½	12.65	21.05
Laagste d.w.[1])	48.20	35.22	7.30	1.44	12.55	20.75
Hoogste d. w[1])	48.60	35.25	7.42½	1.50	12.85	21.50
14 Dec. 1931	48.27½	35.25	7.36	1.48	12.75	20.90
7 Dec. 1931	48.25	35.25	7.38	1.48	12.55	20.75
Muntpariteit	48.003	35.007	7.371	1.488	13.094	48.52

Data	Stockholm*)	Kopenhagen*)	Oslo*)	Helsingfors [1])	Buenos Aires [1])	Montreal [1])
15 Dec. 1931	47.50	47.25	46.—	—	—	2.02⅛
16 „ 1931	47.50	47.25	46.—	—	—	2.02⅛
17 „ 1931	47.75	47.25	46.25	—	—	2 05
18 „ 1931	47.—	46.50	45.50	—	—	2.06
19 „ 1931	46.75	46.25	45.50	—	—	2.05
21 „ 1931	47.—	46.—	4 5.75	—	—	2.—
Laagste d.w.[1])	46.50	46.—	44.75	—	—	1.95
Hoogste d.w[1])	48 25	47.75	47 —	—	—	2.10
14 Dec. 1931	47.50	47.25	46.50	—	—	2.04
7 Dec. 1931	46.—	44.75	44.75	—	—	2.11
Muntpariteit	66.671	66.671	66.671	6.266	95⅝	2.4878

*)Noteering te Amsterdam. **) Not. te Rotterdam. [1]) Part. opgave.

In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen ($ per £)	Parijs ($ p. 100 fr.)	Berlijn ($ p. 100 Mk.)	Amsterdam ($ p. 100 gld.)
15 Dec. 1931	3,45⅜	3,92³⁵/₁₆	23,72½	40,03
16 „ 1931	3,46⅛	3,92⅜	23,75	40,09
17 „ 1931	3,44¼	3,92¹⁵/₁₆	23,75	40,45½
18 „ 1931	3,45⅞	3,93⅛	23,71	40,21
19 „ 1931	3,40⅛	3,93⅛	23,72½	40,22½
21 „ 1931	3,39	3,93⅞	23,72½	40,26½
22 Dec. 1930	4,85³¹/₃₂	3,93	23,84¼	40,28½
Muntpariteit ..	4,8667	3,90⅛	23,81¼	40⅝

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	5 Dec. 1931	12 Dec. 1931	14 Dec./19 Dec. '31 Laagste	14 Dec./19 Dec. '31 Hoogste	19 Dec. 1931
Alexandrië ..	Piast. p. £	97⅛	93½	97⅛	97⅛	97⅛
Athene	Dr. p. £	262½	260	240	290	260
Bangkok	Sh. p. tical	2/2	2/3	2/3	2/3	2/3
Budapest ...	Pen. p £	24	25	25	26	25
Buenos Aires	d. p. $	40⅛	41⅛	40⅛	41¼	41
Calcutta	Sh. p. rup.	1/6⁹/₃₂	1/6⅛	1/6⅛	1/6⁹/₁₆	1/6⁹/₃₂
Constantin ..	Piast. p. £	680	685	690	710	690
Hongkong ..	Sh. p. $	1/5¼	1/5⅛	1/5⅛	1/7	1/6⅛
Kobe	Sh. p. yen	2/11⅜	2/9	2/2	2/7	2/6
Lissabon	Escu. p. £	109⅞	109	109¼	110	109¾
Mexico	$ per £	8.79⅜	8.75	8.50	9.—	8.75
Montevideo .	d. per £	31¼	31	30½	32	31¼
Montreal ...	$ per £	3.90¼	4.06	4.04	4.30	4.19½
Rio d. Janeiro	d. per Mil.	4¼	4⅜	4⅛	4¼	4¼
Shanghai ...	Sh. p. tael	1/10⅛	1/11¾	1/11	2/1	2/0½
Singapore ..	id. p. $	2/4¹/₃₂	2/4⅛	2/4	2/4½	2/4⅛
Valparaiso [1].	$ per £	28.—	27.50	28.—	28.60	28.—
Warschau ..	Zl. p. £	30	30	29	32	30½

[1] 90 dg.

ZILVERPRIJS

	Londen[1]	N.York[2]
15 Dec. 1931 ..	19⅞	31¼
16 „ 1931 ..	20¼	31⅛
17 „ 1931 ..	20⅞	31⅛
18 „ 1931 ..	20⅛	30¾
19 „ 1931 ..	20⅞	31
21 „ 1931 ..	20⅞	30¾
22 Dec. 1930 ..	15⅛	32⅛
27 Juli 1914 ..	24⅜	59

GOUDPRIJS[3]

	Londen
15 Dec. 1931	119/1
16 „ 1931	119/7
17 „ 1931	119/6
18 „ 1931	122/2
19 „ 1931	122/3
21 „ 1931	122/1
22 Dec. 1930	85/1½
27 Juli 1914	84/11

[1] In pence p. oz. stand. [2] Foreign silver in $c. p. oz. fine. [3] In sh. p. oz. fine

STAND VAN 's RIJKS KAS.

Vorderingen.	7 Dec. 1931	14 Dec. 1931
Saldo van 's Rijks Schatkist bij De Nederlandsche Bank	f 10.102.968,83	f 11.345.827,48
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten	„ 237 6 3,42	„ 1,0 5 013,71
Voorschotten aan Ned.-Indië	„ 129.48 .934,58	„ 132.30 .320,58
Id. aan Suriname	„ 13.01 .094,61	„ 13.03?.140,?1
Id. aan Curaçao	„ 7.862 779,15	„ 7.816.629,15
Kasvord. weg. credietverst. a/h. buitenl.	„ 112.825.974,37	„ 113.434.56?,?0
Saldo der postrek. v. Rijkscomptabelen	„ 2?.404 248,31	„ 23.531.786,86
Vordering o/h. Alg. Burg. Pensioenf. [1])	—	—
Id. op andere Staatsbedrijven [1])	„ 37.179.526,38	„ 42.482.0?8,88
Verplichtingen.		
Voorschot van De Nederl. Bank ing. art. 16 van haar octrooi	—	—
Daggeldleeningen	—	—
Schatkistbiljetten in omloop	f 177.419.000,—	f 178.419.0?0,—
Schatkistpromessen in omloop	„ 237.760.000,—	„ 2?2.?50.00,—
Waarvan rechtstreeks bij De Nederlandsche Bank geplaatst	—	—
Zilverbons in omloop	„ 2.087.676,50	„ 2.065.724,—
Schuld op ult. Nov. (resp. Oct.) '31 aan de gem. verstrekt wegens voor haar door de Rijksadm. geheven gem. ink. belast. en opc. op de Rijksink. bel.	„ 6.489.184,85	„ 8.307.414,28
Schuld op ult. Nov. (resp. Oct.)'31 aan de gem. verstrekt wegens aan haar uit te keeren hoofds. der pers. bel., aand. in de hoofds. der grondbel. en der gem. fondsbel., alsmede opc. op die belastingen en op de vermogensbelasting	„ 2.902.364,86	„ 2.390.677,51
Schuld aan het Alg. Burg. Pensioenf. [1])	„ 61.818 71	„ 68.227,39
Id. a. h. Staatsbedrijf d. P., T. en T.[1])	„ 55.2?9.?67,87	„ 54.540.310,30
Id. aan andere Staatsbedrijven [1])	„ 966 165,78	„ 9?6.583,78
Id. aan diverse instellingen [1])	„ 4.570.9?3,50	„ 4.931.146,05

[1]) In rekg.-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

	15 Dec. 1931	22 Dec. 1931
Vorderingen:		
Betaalmiddelen in 's Lands Kas	—	f 43.674.000,—
w.o. muntbiljetten	—	„ 527.000,—
Verplichtingen:		
Voorschot 's Rijks kas e. a. Rijksinstell.	f 132.301.000,—	„ 135.957.000,—
Schatkistpromessen	„ 19.?40.000,—	„ 20.?60.000,—
Schatkistbiljetten	„ 15.5?0.000,—	„ 15.570.000,—
Muntbiljetten in omloop	„ 3.075 000,—	„ 3.9 8.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds	„ 1.035.000,—	„ 1.035.000,—
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarbank	„ 814.000,—	„ 916.0?0,—
Voorschot van de Javasche Bank	„ 11.408.000,—	„ 10.606.000,—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 21 December 1931.

Activa.

Binnenl. Wissels, Prom., enz. in disc.	Hfdbk. f 65.390.430,57; Bijbnk. „ 3.986.864,05; Ag.sch. „ 11.748.372,85	f	81.125.667,47
Papier o. h. Buitenl. in disconto		„	—
Idem eigen portef.	f 86.904.5?9,—		
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.	„ —	„	86.904.519,—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	Hfdbk. f 53.273.177,21; Bijbnk. „ 6.835.351,67; Ag.sch. „ 51.504.994,04 = f 111.613.522,92		
Op Effecten	f 110.381.364,31		
Op Goederen en Spec.	„ 1.232.158,61	„	111.613.522,92
Voorschotten a. h. Rijk		„	—
Munt en Muntmateriaal			
Munt, Goud	f 97.690.890,—		
Muntmat., Goud	„ 800.870.711,62		
	f 898.561.601,62		
Munt, Zilver, enz.	„ 27.904.623,44		
Muntmat., Zilver	„ —	„	926.466.225,06[1])
Belegging ¹/₄ kapitaal, reserves en pensioenfonds		„	27.053.422,74
Gebouwen en Meub. der Bank		„	5.000.000,—
Diverse rekeningen		„	31.497.255,56
		f	1.269.660.612,75

Passiva.

Kapitaal		f	20.000.000,—
Reservefonds		„	7.563.205,59
Bijzondere reserve		„	8.000.000,—
Pensioenfonds		„	7.503.335,97
Bankbiljetten in omloop		„	1.012.306.915,—
Bankassignatiën in omloop		„	732.880,45
Rek.-Cour. saldo's: Het Rijk f 15.021.103,21; Anderen „ 192.141.423,79		„	207.162.527,—
Diverse rekeningen		„	6.391.748,74
		f	1.269.660.612,75
Beschikbaar metaalsaldo		f	438.135.836,—
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is.		„	1.095.339.590,—

[1]) Waarvan in het buitenland f 148.918.140,23.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud: Munt	Goud: Muntmat.	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikb. Metaalsaldo [1])	Dekkingsperc.
21 Dec. '31	97.691	800.871	1012.307	207.895	438.136	76
14 „ '31	95.191	811.776	1016.813	214.?97	441.960	75
7 „ '31	94.691	809.197	1031.089	198.518	438.653	74
30 Nov. '31	94.691	806.463	1050.772	199.249	428.353	74
23 „ '31	94.691	782.489	1023.132	225 651	405.496	72
16 „ '31	94.692	777.550	1037.478	2?6.?09	398.384	71
22 Dec. '30	64.681	361.496	822.160	39.648	106.120	52
25 Juli '14	65.70?	96.410	310.437	6.19?	43.521	54

Data	Totaal bedrag disconto's	Schatkistpromessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen [2])
21 Dec. 1931	81.126	—	111.614	80.905	31.497
14 „ 1931	85.539	—	109.6?2	87.513	31.2?1
7 „ 1931	86.946	—	109.826	84.545	34.452
30 Nov. 1931	105.984	—	113.430	66.413	52.274
23 „ 1931	110 228	—	109.067	75.124	65.649
16 „ 1931	118.712	—	110.656	78.619	62.288
22 Dec. 1930	49.077	—	89.655	247.314	43.023
25 Juli 1914	67.947	—	61.686	20.188	509

[1]) Sedert den bankstaat van 4 Jan. '29 weder op de basis van ³/₄ metaaldekking. [2]) Sluitpost activa.

SURINAAMSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Discont.	Div. rekeningen [1])
21 Nov. 1931 ..	835	1.154	812	1.024	569
14 „ 1931 ..	835	1.198	752	1.017	476
7 „ 1931 ..	848	1.329	675	1.013	397
31 Oct. 1931 ..	873	1.418	620	1.019	407
22 Nov. 1930 ..	900	1.228	514	890	564
5 Juli 1914 ..	645	1.100	560	735	396

[1]) Sluitp. der activa.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikb. metaalsaldo
19 Dec. 1931	167.000		233.600	27.500	62.560
12 „ 1931	170.300		237.500	31.700	62.620
5 „ 1931	177.700		238.200	32.500	69.420
21 Nov. 1931	132.119	44.754	234.994	28.189	71.599
14 „ 1931	132.176	44.258	240.760	25.947	69.751
7 „ 1931	132.113	44.587	242.334	26.073	69.337
31 Oct. 1931	132.114	42.557	238.535	27.549	68 237
20 Dec. 1930	138.913	39.308	256.012	42.763	58.711
21 Dec. 1929	139.785	26.991	291.646	42.768	33.011
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Disconto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalb.	Beleeningen	Diverse rekeningen[1]	Dekkingspercentage
19 Dec. 1931	80.600			•••	64
12 „ 1931	83.100			•••	63
5 „ 1931	83.400			•••	66
21 Nov. 1931	8.865	4.555	42.073	34.154	67
14 „ 1931	6.973	4.462	43.789	34.601	66
7 „ 1931	8.938	3.532	43.042	33.206	66
31 Oct. 1931	8.979	3.060	41.870	32.039	66
20 Dec. 1930	8.811	33.249	40.958	43.706	60
21 Dec. 1929	8.163	35.252	105.181	34.788	50
25 Juli 1914	7.259	6.395	75.541	2.228	44

[1]) Sluitpost activa.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Bankbilj. in circulatie	Bankbilj. in Banking Departm.	Other Securities: Disc. and Advances	Other Securities: Securities
16 Dec. 1931	121.428	363.534	32.180	12.872	34.209
9 „ 1931	121.517	358.850	36.862	12.551	31.401
2 „ 1931	121.599	358.458	37.253	12.344	31.407
25 Nov. 1931	121.684	354.401	41.309	12.198	31.233
18 „ 1931	121.771	354.615	41.089	12.068	31.000
11 „ 1931	121.837	357.195	38.503	11.677	29.356
17 Dec. 1930	151.316	372.141	38.440	5.341	23.783
22 Juli 1914	40.164	29.317		33.633	

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits: Bankers	Other Deposits: Other Accounts	Reserve	Dekkingsperc.[1]
16 Dec. '31	61.466	12.027	73.338	38.179	32.894	26 19/32
9 „ '31	60.616	10.674	75.140	38.543	37.667	30 8/32
2 „ '31	70.016	8.594	86.176	39.296	38.142	28 13/32
25 Nov. '31	56.581	27 034	59.844	38.140	42.283	33 13/32
18 „ '31	51.006	21.213	59.662	37.617	42.156	35 1/4
11 „ '31	54.996	19.143	60.461	38.343	39.641	33 19/32
17 Dec. '30	53.886	6.524	64.295	33.479	39.175	37 1/2
22 Juli '14	11.005	13.736	42.185		29.297	52

[1]) Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in millioenen francs.

Data	Goud	Zilver	Te goed in het buitenl.	Wissels	Waarv. op het buitenl.	Beleeningen	Renteloos voorschot a. d. Staat
11 Dec. '31	67.994	947	15.779	15.176	8.984	2.836	3.200
4 „ '31	67.954	943	16.159	14.578	8.287	2 844	3.200
27 Nov. '31	67.844	935	15.941	16.099	8.333	2.731	3.200
20 „ '31	67.676	932	15.661	15.566	8.750	2.727	3.200
12 Dec. '30	52.900	559	6.376	26.451	19.407	2.973	3.200
23 Juli '14	4.104	640	—	1.541	8	769	—

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diversen[1])	Circulatie	Rekg. Courant: Staat	Rekg. Courant: Zelfst. amort. k.	Rekg. Courant: Particulieren
11 Dec. '31	5.065	2.462	82.650	657	5.640	24.060
4 „ '31	5.065	2.588	83.022	604	5.735	23.398
27 Nov. '31	5.065	2.461	82 543	863	6.307	24.171
20 „ '31	5.065	2.453	81.645	1.304	6.764	23.111
12 Dec. '30	5.304	2.050	75.299	5.639	7.945	9.498
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

[1]) Sluitpost activa.

DUITSCHE RIJKSBANK.

Voornaamste posten in millioenen Reichsmark.

Data	Goud	Daarvan bij buitenl. circ. banken[1])	Deviezen als goud-dekking geldende	Andere wissels en cheques	Beleeningen
15 Dec. 1931	1.002,2	126,6	158,4	3.769,0	222,2
7 „ 1931	1.003,1	130,0	170,5	3.881,4	190,9
30 Nov. 1931	1.004,9	80,4	170,3	3.901.3	254.3
23 „ 1931	1.008,6	84,5	167,5	3.655,0	119,0
15 „ 1931	1.038,0	93,0	141,8	3.781,4	113,4
15 Dec. 1930	2.215,7	222,0	550,9	1.775,8	81,4
30 Juli 1914	1.356,9	—	—	750,9	50,2

Data	Effecten	Diverse Activa[2])	Circulatie	Rekg.-Crl.	Diverse Passiva
15 Dec. 1931	102,9	866,7	4.538,1	434,1	852,2
7 „ 1931	102,9	853,8	4.591,6	416,0	859,5
30 Nov. 1931	102,9	871,1	4.640,6	506,1	835,9
23 „ 1931	102,9	849.1	4.277,2	424,4	886,4
15 „ 1931	102,9	894,9	4.453,5	406,8	862,1
15 Dec. 1930	102,5	470,5	4.256,1	301,3	379,7
30 Juli 1914	330,8	200,4	1.890,9	944,–	40,0

[1]) Onbelast. [2]) W.o. Rentenbankscheine 15,7 Dec., 30, 23, 15 Nov. '31, 15 Dec. '30, resp. 13; 13; 7; 19; 14; 34 mill.

NATIONALE BANK VAN BELGIË.

Voornaamste posten in millioenen Belgas.

Data 1931	Goud: Munt en metaal	Goud: Te goed in en wissels op het buitenl.	Goud en zilver b. d. schatkist	Binnen- en buitenlandsche wissels	Beleeningen op Belgische Staatsfondsen	Voorsch. aid. Staat voor ingetrokken marken	Circulatie	Rekg. Crt.: Schatkist	Rekg. Crt.: Partic.
17 Dec	2553	—	—	937	62	290	3.556	26	306
10 „	2557	—	—	931	62	290	3.574	12	298
3 „	2558	—	—	928	69	290	3.586	46	254
26 Nov.	2558	—	—	936	58	290	3.550	9	325
19 „	2558	—	—	916	59	290	3.550	26	286
18 Dec. [1]	1318	906	—	760	32	312	3.132	46	154

[1]) 1930.

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in millioenen dollars.

Data	Goudvoorraad: Totaal bedrag	Goudvoorraad: Dekking F. R. Notes	Wettig betaalmiddel, Zilver etc.	Wissels: In herdisc. v. d. member banks	Wissels: In de open markt gekocht
2 Dec. '31	2.941,6	1.817,3	166,1	717,6	423,4
25 Nov. '31	2.928,7	1.788,0	165,7	686,4	479.8
18 „ '31	2.874,8	1.781,4	168,0	662,0	534,0
11 „ '31	2.826,6	1.706,1	162,7	683,8	596,8
4 „ '31	2.772,7	1.662,7	160,6	705,2	642,0
28 Oct. '31	2.738,4	1.589,4	164,4	716,7	724,7
3 Dec. '30	3.007,5	1.625,3	137,3	550,9	218,9

Data	Belegd in U. S. Gov. Sec.	F. R. Notes in circulatie	Totaal Deposito's	Gestort Kapitaal	Goud-Dekkingsperc.[1])	Algem. Dekkingsperc.[2])
2 Dec. '31	717,0	2.478,1	2.258,4	163,6	62,1	65,6
25 Nov. '31	727,1	2.445,7	2.117,4	163,7	61,5	65,0
18 „ '31	727,1	2.433,4	2.312,5	164,1	60,5	64,1
11 „ '31	727,5	2.450,0	2.333,3	164,4	62,4	62,5
4 „ '31	727,6	2.447,1	2.319,3	164,5	58,1	61,5
28 Oct. '31	727,0	2.383,9	2.460,1	164,7	56,5	59,9
3 Dec. '30	602,2	1.450,9	2.492.3	170,6	76,2	79,8

[1]) Verhouding totalen goudvoorraad tegenover opeischbare schulden: F. R. Notes en netto deposito. [2]) Verhouding totalen voorraad muntmateriaal en wettig betaalmiddel tegenover idem.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in millioenen dollars.

Data	Aantal banken	Disconto's en beleen.	Beleggingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal deposito's	Waarvan time deposits
25 Nov. '31	397	13.405	7.503	1.608	18.488	6.211
18 „ '31	385	13.442	7.560	1.608	18.609	6.241
11 „ '31	411	13.421	7.612	1.583	18.632	6.256
4 „ '31	428	13.510	7.637	1.605	18.769	6.297
28 Oct. '31	453	13.521	7.700	1.714	19.126	6.418
26 Nov. '30	84	16.527	6.854	1.814	21.403	7.487

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN. 22 December 1931.

In het begin der afgeloopen week heerschte er aan de tarwe-markt een betere stemming, gepaard gaande met eenige prijsstijging. Zij werd veroorzaakt door sterken regenval in Argentinië, den verkoop van een aantal ladingen Australische tarwe naar China en Japan en lage particuliere ramingen van de in de Vereenigde Staten met wintertarwe bezaaide oppervlakte. Waar bovendien de toestand, waarin die tarwe den winter is ingegaan, lang niet overal als gunstig werd beschouwd, verschaften zelfs reeds ramingen omtrent de waarschijnlijke opbrengst, die zeer ver beneden het recordcijfer van het vorige jaar bleef. Natuurlijk is het voor zulke ramingen nog wel veel te vroeg, maar de verwachting, dat de Vereenigde Staten in 1932 een kleinen oogst van wintertarwe zullen hebben, is toch vrij algemeen en heeft van tijd tot tijd wel degelijk invloed op de markt. Ook was er weder sprake van onderhandelingen van den Federal Farm Board met de Duitsche regeering omtrent den verkoop naar Duitschland van een flinke hoeveelheid tarwe uit de oude Amerikaansche voorraden. De verbetering van de markt, die van dit alles een gevolg was, viel zoowel in de uitvoerlanden als in Europa te constateeren en ook de bij voortduring kleine verschepingen uit Rusland werkten daartoe mede. In Engeland nam de vraag vrij sterk toe en uit de Russische voorraden, die in Engelsche havens liggen, werd vrij wat tarwe verkocht, terwijl ook in Canadeesche en Argentijnsche tarwe meer zaken naar Engeland tot stand kwamen dan in de voorafgaande weken. Later is weder een reactie ingetreden, waarbij de verbetering der prijs weder voor het grootste gedeelte verloren ging. Verbetering van het weder in Argentinië met als gevolg een ruimer aanbod van Argentijnsche tarwe heeft daartoe bijgedragen, evenals de algemeen flauwe stemming, die omstreeks het midden der week in Amerika heerschte aan goederen- en effectenmarkten. Ook hoorde men weer meer spreken van het gebrek aan koopkracht in de Europeesche invoerlanden en over de belemmeringen, welke daar nog altijd aan den import van tarwe in den weg worden gelegd, al staat daartegenover dan ook, dat waarschijnlijk wegens het verminderen der eigen voorraden in verschillende landen van Europa wel spoedig weer meer behoefte aan buitenlandsche tarwe zal ontstaan. Reeds is in Frankrijk sprake van verhooging van het percentage buitenlandsche tarwe, dat in het meel mag worden vermalen. De wereldverschepingen van tarwe naar Europa zijn ook deze week weder niet groot geweest, terwijl de kooplust van het Verre Oosten blijft voortduren. Deze twee factoren hebben echter in de laatste dagen weinig invloed meer gehad en toen op 19 December de officieele ramingen van den Amerikaanschen uitzaai te Washington werden bekend gemaakt, bleek die voor tarwe hooger te zijn dan men verwachtte. Dit heeft de verlaging, welke op dien datum de termijnmarkten te Winnipeg en te Chicago ondergingen, in de hand gewerkt. De officieele raming van den uitzaai voor de wintertarwe in Amerika is ongeveer 9 pCt. kleiner dan in het vorige jaar en bij den in doorsnee niet erg gunstigen stand van dit gewas blijkt dus een kleine oogst wel waarschijnlijk. De Chicago was het slot voor tarwe 1 d.c., te Winnipeg 1¼ d.c. per 60 lbs. lager. Buenos Aires sloot 5, Rosario 20 centavos per 100 KG. lager.

Voor rogge is de markt zeer stil gebleven, doch er werd deze week bekend, dat de Duitsche regeering een groote hoeveelheid rogge uit Rusland gekocht heeft, die gedeeltelijk geleverd zou worden uit in Nederland liggende voorraden en gedeeltelijk uit stoomende booten. Russisch aanbod aan den handel bestaat voor rogge dan ook nauwelijks, doch dit neemt niet weg, dat de vraag voor rogge, althans in Nederland, slecht blijft. In Amerika vond een prijsherstel plaats, doch ofschoon Amerikaansche rogge geregeld wordt aangeboden, vinden daarin zoo goed als geen exportzaken plaats. Daar de rogge-oogst in de Vereenigde Staten dit jaar slechts 33 millioen bushels bedragen heeft tegen 50 millioen in het vorige jaar, heeft dit gebrek aan export aan Amerikaansche houders tot nog toe geen aanleiding gegeven, om zich te richten naar de Europeesche vraag. Ook in Argentijnsche rogge, die van tijd tot tijd aangeboden wordt, worden slechts zeer weinig zaken gedaan.

Maïs heeft in het begin der week een zeer vaste periode doorgemaakt, toen bekend werd, dat de verschepingen uit Argentinië bezig waren een zeer belangrijke vermindering te ondergaan en omdat er, wegens het koude weder en verschillende andere oorzaken, uit Roemenië zeer weinig werd aangeboden en afgeladen. Dat nu werkelijk gerekend moet worden op vermindering van het Argentijnsche aanbod riep onmiddellijk in Europa een groote vraag naar maïs teweeg, waar tengevolge van een aanzienlijke prijsstijging, groote zaken naar Frankrijk, België, Nederland en Denemarken tot stand kwamen. Ook Duitschland kocht weer meer maïs, evenals Italië, waar de eigen voorraden sterk verminderen en aan de Argentijnsche termijnmarkten traden belangrijke prijsstijgingen in. Na eenige dagen echter volgde ook hier weder een reactie en ofschoon de maïsprijs zich wel op een hooger prijspeil dan de vorige week is blijven bewegen, ging van de eerste verbetering toch weder vrij wat verloren en de vraag verminderde sterk. Te Buenos Aires was het slot voor maïs 2 centavos, te Rosario 15 centavos lager dan een week geleden.

In gerst blijft het aanbod uitermate klein. Slechts is Argentinië met nieuwe gerst op aflading aan de markt. Ook hiervoor werden in het begin der week snel stijgende prijzen betaald met veel vraag in Nederland, Duitschland en België, doch later viel ook hier weder eenige verlaging te constateeren. In spoedige posities blijven echter alle gerstsoorten vast en duur.

In haver zijn ook deze week de zaken klein gebleven. Wel werden aanvankelijk uit Argentinië en ook uit Canada hoogere prijzen gevraagd, doch deze zijn slechts bij uitzondering ingewilligd en aan het einde der week was van de verhooging zeer weinig meer overgebleven. Het aanbod uit Argentinië is vrij dringend en de verschepingen van Argentijnsche haver zijn deze week aanmerkelijk toegenomen. Uit Rusland wordt zoo goed als geen haver aangeboden en daar in Noord-Amerika de oogsten slecht zijn geweest, valt nauwelijks aan te nemen, dat uit Canada op het tegenwoordige prijspeil groote verschepingen van haver te verwachten zijn.

SUIKER.

Een lustelooze stemming heerschte gedurende de afgeloopen week op de verschillende suikermarkten.

Vooral in Amerika, waar men blijkbaar teleurgesteld was over het feit, dat de conferentie in Parijs, waar de Heer Chadbourne een verdere inkrimping bepleitte, nog geen resultaat opleverde. Naar verluidt worden de besprekingen begin Januari hervat teneinde een overeenstemming te bereiken. Voor ruwsuiker kon dan ook niet meer dan 1.10 d.c. c. & fr. bedongen worden, terwijl ook de vraagprijzen voor geraffineerd een reductie ondergingen.

De New-York termijnnoteeringen brokkelden weer langzaam doch gestadig af en belandden aan het einde der week op de volgende cijfers, welke nog maar weinig hooger zijn dan het laagste niveau op eind September 1930: Dec. 0.99; Jan. 0.99; Mrt. 1.05/6; Mei 1.10/11; Juli 1.16/7, terwijl de laatste noteering voor Spot Centr. 3.10 was.

De ontvangsten in de Atlantische havens bedroegen deze week 29.000 tons, de versmeltingen 38.000 tons tegen 46.300 tons en de voorraden 109.000 tons tegen 292.900 tons.

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	13 Dec./19 Dec. 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	13 Dec./19 Dec. 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	1931	1930
Tarwe	31.115	1.582.651	1.824.871	—	36.682	131.125	1.619.333	1.955.996
Rogge	24.557	473.206	564.415	—	1.157	71.233	474.363	635.648
Boekweit	1.588	30.986	19.211	51	389	2.406	31.375	21.617
Maïs	54.164	1.414.037	1.092.089	18.198	302.821	187.355	1.716.858	1.279.444
Gerst	9.839	631.154	681.957	25	58.682	60.743	689.836	742.700
Haver	164	253.668	234.116	—	3.675	3.114	257.343	237.230
Lijnzaad	1.744	192.766	84.074	22.084	440.198	242.851	632.964	326.925
Lijnkoek	6.300	117.401	124.552	—	204	100	117.605	124.652
Tarwemeel	590	76.315	141.755	529	23.859	42.773	100.174	184.528
Andere meelsoorten	625	42.245	26.327	431	13.163	7.093	55.408	33.420

De Cuba-statistiek is als volgt:

	1931 tons	1930 tons	1929 tons
Productie	3.122.000	4.671.260	5.156.315
Voorr. overgebracht per 1/1	1.390.000	321.928	131.044
Consumptie	155.000	157.000	129.315
Weekontv. afscheephavens	24.167	37.703	28.377
Totaal sedert 1/1	2.053.183	3.685.206	4.757.769
Weekexport	28.223	49.439	54.539
Totale export sedert 1/1	2.456.801	3.272.160	4.542.438
Voorraad afscheephavens	798.736	724.246	215.423
Voorraad binnenland	1.101.463	829.054	269.231

In Engeland was de stemming nogal prijshoudend. Voor ruwsuiker bestond echter zoo goed als geen vraag.

De fluctuaties op de Londensche termijnmarkt waren slechts fractioneel en het slot kwam met ongeveer dezelfde noteeringen als het voorgaande.

De Board of Trade statistiek volgens C. Czarnikow is als volgt:

	November 1931 tons	November 1930 tons	Oct./Nov. 1931 tons	Oct./Nov. 1930 tons
Import Bietsuiker	4.198	6.988	12.152	11.200
„ Rietsuiker	160.292	140.419	259.592	283.216
Totaal	164.490	147.407	271.744	294.416
Export Geraffineerd	4.282	19.313	14.464	32.618

Op Java verkocht de V.I.S.P. ca. 20.000 tons Suiker meest Superieur tot geheime prijzen. Uit oogst 1931 zijn thans ca. 670.000 tons afgedaan.

De afschepingen van Java bedroegen gedurende November ca. 175.000 Metr. tons tegen ca. 295.000 Metr. tons in November 1930.

Hoewel de noteeringen op de Amsterdamsche termijnmarkt zich niet konden handhaven was de ondertoon hier te lande prijshoudend te noemen, tengevolge van het uiterst geringe aanbod.

De slotnoteeringen te Amsterdam luidden: Dec. 6½; Mrt. 6⅞; Mei 7⅛; Aug. 7⅜.

KOFFIE.

Sedert het vorig Overzicht kwam in den toestand van de koffiemarkt, althans in Brazilië, geen verandering. De kost- en vrachtaanbiedingen uit de verschillende aflaadhavens van Brazilië bleven bijna geheel onveranderd, doch Nederlandsch-Indië was weder vaster en de prijzen der verschillende Robusta-soorten zijn in de meeste gevallen ½ ct. hooger dan een week geleden. Ook aan de termijnmarkten was de stemming iets beter en de noteeringen liepen een fractie hooger.

Thans is de juiste tekst van de in Rio genomen besluiten ten opzichte van den Nationalen Koffie-Raad bekend geworden. Het blijkt, dat door den Raad het bekende Instituut tot Permanente Verdediging van de Koffie van Sao Paulo geheel ter zijde wordt gesteld en dat hij het recht gekregen heeft, voortaan vrijwel als dictator te handelen. De Raad treedt geheel zelfstandig op bij de inkoopen uit de teruggehouden voorraden van het Federale Gouvernement en uit alle later ter beschikking komende koffie. Ook is hij gemachtigd tot het doen van de binnenlandsche crediet-operaties, noodig voor een spoedige vergrooting van de te vernietigen hoeveelheid, terwijl hij het recht heeft alle maatregelen te nemen, welke hij noodig mocht achten ter verdediging van de prijzen op de nationale markt. De hoeveelheid, welke vernietigd zal worden, is, zooals reeds vroeger medegedeeld, bepaald op 12 millioen balen in een jaar of minstens 1 millioen balen per maand, doch het inkoopen van de voor vernietiging bestemde koffie moet zooveel mogelijk bespoedigd worden (de koffie, die als onderpand voor de leening van £ 20 millioen dient, wordt vrijgehouden).

Betreffende het tot 15 goudshillings verhoogde uitvoerrecht, is nog bekend geworden, dat daarvan 10/- zullen worden betaald en verbruikt op de wijze als tot nu toe is geschied en dat 5/- gedeponeerd zullen worden in zichtwissels op Londen of New-York als garantie voor de rente, verschuldigd op de leening van £ 20 millioen van 1930. Ook de volle verantwoordelijkheid voor den dienst dezer leening wordt door den Raad overgenomen.

Officieel is thans gemeld, dat het uitvoerrecht van 3/- per baal, dat tot nu toe op Santos koffie geheven werd als garantie voor de Sao Paulo-leening en dat in den binnenlandschen Milreis-prijs begrepen was, bij de verhooging van het nieuwe uitvoerrecht is afgeschaft. Uit het feit, dat ook de Santos prijzen in de laatste weken evenveel verhoogd waren als de andere Braziel-soorten, was afgeleid, dat bedoeld recht van 3/- was blijven bestaan, doch het blijkt nu, dat Brazilië den Milreis-prijs voor deze hoofdsoort onveranderd heeft gelaten in de hoop op deze wijze voortaan 3/- meer binnen te halen.

Of al deze schoone plannen zullen kunnen worden verwezenlijkt in tijden, waarin alle producten met de grootst mogelijke moeilijkheden te kampen hebben, mag met recht betwijfeld worden en in elk geval bestaat het groote gevaar, dat deze drastische maatregelen op de planters zullen werken als een aanmoediging om zooveel mogelijk te produceeren, terwijl inkrimping van de productie juist hoog noodig zou zijn.

Uit een dezer dagen ontvangen telegram is gebleken, dat de voorraden, teruggehouden in de binnenlandsche pakhuizen en in de spoorwegstations van Sao Paulo en Minas Geraes, op 30 November bedragen hebben .. 24.576.000 bn.
op 31 October bedroegen zij ..... 24.053.000 „
in November zijn zij dus toegenomen met .. 523.000 bn.
De toeneming in Juli tot en met October was 5.485.000 „
dus was de toeneming in Juli/November .... 6.008.000 bn.
Aangekomen zijn te Santos uit het binnenland in Juli/November ..... 5.755.000 „
zoolat dus in de eerste vijf maanden van het loopende oogstjaar in het binnenland van Sao Paulo en Minas Geraes uit de plantages zijn aangevoerd ..... 11.763.000 bn.

Door den Koffie-Raad van Brazilië werd medegedeeld, dat in de vorige week zijn vernietigd 33.000 balen Rio en 96.000 balen Santos, tezamen 129.000 balen. De hoeveelheid, vernietigd van 1 Juli tot op heden, bedraagt 392.000 balen Rio, 1.705.000 balen Santos en 148.000 balen Victoria, tezamen 2.245.000 balen, waarbij nog te rekenen de hoeveelheid vóór 1 Juli vernietigd, bedragende 559.000 balen, hetgeen dus tezamen maakt 2.804.000 balen.

De kost- en vrachtaanbiedingen van Santos, omgerekend in Engelsch geld tegen den goudkoers van vóór 21 September, komen op het oogenblik uit: voor gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping op ongeveer 42/6 à 44/- per cwt., voor dito Prime op ongeveer 44/- à 45/6 en voor Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verscheping, op ongeveer 34/6 à 36/-.

De aanbiedingen van Nederlandsch-Indië zijn voor ongewasschen Robusta ¼ à ½ ct. en voor gewasschen Robusta ongeveer ½ ct. hooger. De noteeringen in de eerste hand zijn op het oogenblik:

Palembang Robusta, December-verscheping, 15¾ ct.; Benkoelen Robusta, December-verscheping, 16¾ ct.; Mandheling Robusta, December-verscheping, 17¾ ct.; W.I.B. f.a.q. Robusta, December-verscheping, 21½ ct., alles per ½ K.G., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.

De noteeringen aan de Rotterdamsche termijnmarkt bleven aanvankelijk zoo goed als onveranderd, doch liepen daarna iets op en sluiten ¼ à ⅜ ct. hooger dan een week geleden.

In loco is het nog altijd vrij stil. De officieele noteering van Superior Santos bleef onveranderd 26 ct. per ½ K.G. en die van Robusta 23 ct.

De slot-noteeringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Dec.	Mrt.	Mei	Sept.
21 December	$ 5.54	$ 5.73	$ 5.86	$ 6.05
14 December	„ 5.54	„ 5.72	„ 5.85	„ 6.05
7 December	„ 5.42	„ 5.64	„ 5.77	„ 5.95
30 November	„ 5.28	„ 5.48	„ 5.61	„ 5.85

Rotterdam, 22 December 1931.

(Mededeeling van de Vereeniging voor den Goederenhandel te Rotterdam.)

Noteeringen en voorraden in Brazilië.

Data	te Rio Voorraad (In Balen)	te Rio Prijs No. 7 [1]	te Santos Voorraad (In Balen)	te Santos Prijs No. 4 [1]	Wisselkoers te Rio op Londen
21 Dec. 1931	179.000	12.500	1.297.000	15.400	4⅛ pence
14 „ 1931	221.000	12.500	1.326.000	15.400	4 3/32 pence
7 „ 1931	202.000	12.400	1.248.000	15.400	4 1/32 pence
21 Dec. 1930	200.000	11.575	1.146.000	16.500	4 3/32 pence

[1] In Reis.

STATISTISCH OVERZICHT VAN GROOTHANDELSPRIJZEN[1]

	GRANEN EN ZADEN										ZUIVEL EN EIEREN						MINERALEN				METALEN										TEXTIELGOEDEREN						DIVERSEN			
	TARWE Hard Winter No. 2 loco Rotterdam/Amsterdam per 100 K.G. [2]		ROGGE American No.2[3]) loco Rotterdam per 100 K.G.		MAIS La Plata loco R'dam/A'dam per 2000 K.G.		GERST Amer. No. 2[4]) loco Rotterdam per 2000 K.G.		LIJNZAAD La Plata loco R'dam/A'dam per 1960 K.G.		BOTER per K.G. Leeuwarder Comm. Noteering		KAAS Edammer Alkmaar Fabrieks-kaas kl. m/merk		EIEREN Gem. not. Eiermijn Roermond p. 100 st.		STEENKOLEN Westfaalsche/ Hollandsche bunkerkolen, ongezeefd f.o.b. R'dam/A'dam per 1000 K.G.		PETROLEUM Mid. Contn. Crude 33 t/m 33⅞ Bé s. g. per barrel		ZILVER Cash Londen per Standard Ounce		IJZER Cleveland Foundry No. 3 f.o.b. Middlesbrough per Eng. ton		KOPER Standaard Locoprijzen Londen per Eng. ton		TIN locoprijzen Londen per Eng. ton		LOOD Locoprijzen Londen per Eng. ton		KATOEN Middling locoprijzen New-York per lb.		WOL gekamde Australische, Merino, 64's Av. loco Bradford per lb.		WOL gekamde Australische, Crossbred Colonial Carded, 50's Av. loco Bradford per lb.		KOE-HUIDEN Gaal, open kop 57-61 pnd.		KALK-SALPETER Gld. per 100 KG. netto	
	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	$	%	pence	%	Sh.	%	£	%	£	%	£	%	$ cts.	%	pence	%	pence	%	fl.	%	fl.	%
1925	17,20	100,0	13,07[5]	100,0	231,50	100,0	236,00	100,0	462,50	100,0	2,31	100,0	56,—	100,0	9,18	100,0	10,80	100,0	1,68	100,0	25 1/8	100,0	73/-	100,0	62.1/6	100,0	261.17/-	100,0	36.8/6	100,0	23,25	100,0	55,00	100,0	29,50	100,0	34,70	100,0	12,—	100,0
1926	15,90	92,4	11,75	89,9	174,25	75,3	196,75	83,4	360,50	77,9	1,98	85,7	43.15	77,1	8,15	88,8	17,90	165,7	1,89	112,5	25 1/16	89,3	86/6	118,5	58.1/-	93,5	290.17/6	111,1	31.1/6	85,3	17,55	75,5	47,25	85,9	24,75	83,9	28,46	82,0	11,61	96,8
1927	14,75	85,8	12,47[5]	95,4	176,00	76,0	237,00	100,4	362,50	78,4	2,03	87,9	43,30	77,3	7,96	86,7	11,25	104,2	1,30	77,4	25 1/16	83,3	73/-	100,0	55.14/-	89,7	290.4/-	110,8	24.4/-	66,4	17,50	75,3	48,50	88,2	26,50	89,8	40,43	116,5	11,48	95,7
1928	13,47[5]	78,3	13,15	100,6	226,00	97,7	228,50	96,8	363,00	78,5	2,11	91,3	48,05	85,8	7,99	87,0	10,10	93,5	1,20	71,4	25 1/16	89,3	86/6	118,5	58.1/-	93,5	290.4/-	110,8	24.4/-	66,4	17,50	75,3	48,50	88,2	26,50	89,8	40,43	116,5	11,48	95,7
1929	12,25	71,2	10,87[5]	83,2	204,00	88,1	179,75	76,2	419,25	90,6	2,05	88,7	45,40	81,1	8,11	88,3	11,40	105,6	1,23	73,2	25 1/16	81,8	66/-	90,4	75.10/6	121,7	222.7/6	84,9	22/-	60,7	20,20	86,9	46,75	85,0	28,75	97,3	37,50	108,1	11,70	97,5
1930	9,67[5]	56,3	6,22[5]	47,6	136,75	59,1	111,75	47,4	356,00	77,0	1,66	71,9	38,45	68,7	6,72	73,2	11,35	105,1	1,12	66,6	25 1/16	80,7	66/6	91,1	78.-/6	125,7	222.11/-	85,0	23.2/6	63,5	20,10	86,5	44,25	80,5	27,75	94,1	34,50	99,4	11,70	97,5
Jan. 1929	12,35	71,8	12,20	93,3	231,50	100,0	194,25	82,3	365,00	78,9	2,25	97,4	45,95	82,1	9,03	98,4	10,10	93,5	1,16	69,6	25 1/16	81,8	66/-	90,4	75.10/6	121,7	222.7/6	84,9	22/-	60,7	20,20	86,9	46,75	85,0	28,75	97,3	37,50	108,1	11,70	97,5
Febr. „	12,72[5]	74,0	12,65	96,7	236,00	101,9	194,75	82,5	357,25	77,2	2,29	99,1	45,40	81,1	9,19	100,1	12,90	119,4	1,11	66,1	25 1/16	80,7	66/6	91,1	78.-/6	125,7	222.11/-	85,0	23.2/6	63,5	20,10	86,5	44,25	80,5	27,75	94,1	34,50	99,4	11,70	97,5
Maart „	12,65	73,5	12,62[5]	96,6	233,00	100,6	191,75	81,3	359,00	77,6	1,95	84,4	44,60	79,6	8,26	93,2	12,00	111,1	1,11	66,1	25 1/16	81,0	67/-	91,8	89.8/-	144,0	221.0/6	84,4	25.8/6	69,7	21,25	91,4	44,00	80,0	27,50	93,2	36,	103,7	11,70	97,5
April „	12,12[5]	70,5	11,62[5]	88,9	218,00	94,1	185,25	78,5	373,25	80,7	1,81	78,4	40,25	71,9	5,90	64,3	11,05	102,3	1,11	66,1	25 1/16	80,2	68/-	93,2	82.17/6	133,5	207.5/6	79,2	24.16/-	68,0	20,45	88,0	43,25	78,6	27,25	92,4	33,6	96,5	11,70	97,5
Mei „	11,12[5]	64,1	10,57[5]	80,9	198,25	85,6	177,50	75,2	363,50	78,6	1,86	80,5	39,90	71,3	6,16	67,1	11,15	103,3	1,16	69,0	25 1/16	78,1	69/6	95,2	75.4/6	121,2	197.5/6	75,3	23.19/-	65,8	19,40	83,4	41,50	75,5	26,25	89,0	30,6	87,9	11,70	97,5
Juni „	10,87[5]	63,2	10,20	78,0	193,50	83,6	171,25	72,6	355,25	76,8	1,87	81,0	44,—	78,6	6,41	69,8	11,25	104,2	1,30	77,4	25 1/16	75,6	71/-	97,3	74.11/-	120,1	200.5/-	76,5	23.14/-	65,1	18,75	80,6	40,00	72,7	25,75	87,3	34,50	99,4	11,70	97,5
Juli „	12,80	74,3	11,20	85,6	218,50	94,4	191,25	81,0	415,50	89,8	1,88	81,4	45,—	80,4	6,88	74,9	11,25	104,2	1,30	77,4	25 1/16	75,7	72/6	99,3	72.12/6	117,0	209.5/6	79,9	22.16/-	62,6	18,65	80,2	38,75	70,5	24,75	83,9	32,25	92,9	9,18	76,5
Aug. „	13,12[5]	76,3	10,75	82,2	202,50	87,5	182,75	77,4	452,50	97,8	1,93	83,5	46,15	82,4	7,13	77,7	11,25	104,2	1,30	77,4	25 1/16	75,7	72/6	99,3	73.17/-	119,0	210.11/-	80,4	23.3/-	63,6	18,60	80,0	37,00	67,3	24,00	81,4	29,75	85,7	9,28	77,3
Sept. „	12,62[5]	73,4	10,20	78,0	191,00	82,5	172,00	72,9	506,75	109,6	2,22	96,1	45,25	80,8	8,01	87,3	11,40	105,6	1,20	71,4	25 1/16	73,9	72/6	99,3	74.19/-	120,7	205.5/6	78,4	23.11/-	64,7	18,90	81,3	34,25	62,3	23,75	80,5	31,25	90,1	9,39	78,3
Oct. „	12,10	70,4	9,87[5]	75,6	185,00	79,9	168,00	71,2	516,50	111,7	2,28	98,7	50,25	89,7	9,53	103,8	11,25	104,2	1,30	77,4	25 1/16	71,8	72/6	99,3	72.16/-	117,3	188.9/6	72,0	23.4/6	63,8	18,45	79,4	32,50	59,1	22,50	76,3	—	—	9,49	79,1
Nov. „	11,77[5]	68,5	9,20	70,4	174,00	75,2	164,75	69,8	483,25	104,5	2,20	95,2	50,70	90,5	10,60	115,5	11,35	105,1	1,30	77,4	25 1/16	70,7	72/6	99,3	70.5/-	113,2	182.-/6	69,5	21.13/-	59,4	17,50	75,3	34,25	62,3	23,00	78,0	27,25	78,5	9,70	80,8
Dec. „	12,62[5]	73,4	9,35	71,5	166,00	71,7	163,75	69,4	482,00	104,4	2,06	89,2	47,50	84,8	9,97	108,6	11,75	108,8	1,30	77,4	25 1/16	69,3	72/6	99,3	68.6/6	110,1	178.18/6	68,2	21.9/6	59,0	17,25	74,2	31,25	56,8	21,25	72,0	27,75	80,0	9,90	82,6
Jan. 1930	12,67[5]	73,7	9,35	71,5	149,25	64,5	151,25	64,1	433,75	93,8	2,00	86,6	43,95	78,5	7,55	82,2	11,75	108,8	1,21	72,0	25 1/16	65,3	72/6	99,3	71.9/6	115,1	174.13/-	66,7	21.11/-	59,4	17,15	73,8	29,50	53,6	19,25	65,3	26,63	76,7	10,11	84,3
Febr. „	11,72[5]	68,2	8,17[5]	62,5	139,00	60,0	135,75	57,5	398,50	86,2	2,03	87,9	41,15	73,5	6,90	75,2	11,75	108,8	1,11	66,1	25 1/16	62,6	72/6	99,3	71.12/6	115,4	174.4/-	66,5	21.4/-	58,2	15,45	66,4	28,50	51,8	17,75	60,2	24,50	70,6	10,21	85,1
Maart „	10,90	63,4	7,15	54,7	143,50	62,0	125,00	53,0	390,00	84,3	1,71	74,0	41,25	73,7	5,18	56,4	11,55	106,9	1,11	66,1	25 1/16	59,5	70/-	95,9	68.19/6	111,1	165.18/-	63,4	18.16/-	51,6	15,20	65,4	26,25	47,7	16,50	55,9	24,—	69,2	10,21	85,1
April „	11,17[5]	65,0	7,62[5]	58,3	180,25	77,8	129,75	55,0	431,00	93,2	1,50	64,9	36,50	65,2	5,16	56,2	11,35	105,1	1,16[6]	69,6	25 1/16	61,0	67/6	92,5	61.3/-	98,5	161.17/6	61,8	18.6/6	50,3	16,45	70,8	27,25	49,5	17,25	58,5	24,13	69,5	10,21	85,1
Mei „	10,45	60,8	6,55	50,1	148,50	64,1	114,50	48,5	405,00	87,6	1,44	62,3	37,20	66,4	5,30	57,7	11,35	105,1	1,18[6]	70,8	25 1/16	59,0	67/6	92,5	53.9/-	86,1	145.-/-	55,4	17.16/-	48,9	16,50	71,0	28,75	52,3	18,00	61,0	26,25	75,6	10,21	85,1
Juni „	10,05	58,4	5,17[5]	39,6	145,50	62,9	103,75	44,0	385,50	83,4	1,54	66,7	37,—	66,1	5,09	55,4	11,35	105,1	1,18[6]	70,8	25 1/16	50,0	67/6	92,5	50.1/6	80,7	136.4/6	52,0	17.19/-	49,3	14,50	62,4	27,75	50,5	17,50	59,3	26,63	76,7	10,21	85,1
Juli „	9,55	55,5	5,82[5]	44,6	157,75	68,1	108,00	45,8	345,75	74,8	1,72	74,5	39,90	71,3	5,99	65,3	11,35	105,1	1,18[6]	70,8	25 1/16	49,9	67/6	92,5	48.2/-	77,3	134.17/6	51,5	18.3/-	49,8	13,10	56,3	27,50	49,1	16,75	56,8	24,25	69,9	9,18	76,5
Aug. „	9,45	54,9	6,30	48,2	146,00	63,1	116,25	49,3	365,00	78,9	1,58	68,4	40,20	71,8	6,03	65,7	11,35	105,1	1,18[6]	70,8	25 1/16	51,0	65/-	89,0	47.15/-	76,9	135.5/6	51,7	18.6/-	50,2	11,95	51,4	27,25	49,5	16,50	55,9	24,88	71,7	9,28	77,3
Sept. „	8,40	48,8	5,25	40,2	127,50	55,1	99,00	41,9	418,75	90,5	1,64	71,0	37,55	67,1	5,23	57,0	11,35	105,1	1,18[6]	70,8	25 1/16	52,0	63/6	87,1	46.6/-	74,6	132.6/-	50,5	17.18/-	49,1	11,—	47,3	27,00	49,1	15,75	53,4	24,—	69,2	9,28	77,3
Oct. „	7,40	43,0	4,62[5]	35,4	112,25	48,5	86,00	36,4	281,25	60,8	1,63	70,6	36,90	65,9	8,60	93,7	11,35	105,1	1,18[6]	70,8	25 1/16	51,5	63/6[6]	87,1	43.-/-	69,3	117.13/-	44,9	15.15/-	43,2	10,55	45,4	24,50	44,5	14,50	49,2	26,25	75,6	9,49	79,1
Nov. „	7,25	42,2	4,25	32,5	94,50	40,8	82,25	34,9	270,75	58,5	1,58	68,4	36,50	65,2	9,63	104,9	10,90	100,9	0,85	50,0	25 1/16	51,9	63/6[6]	87,1	46.8/6	74,8	113.16/-	43,5	15.18/6	43,7	10,85	46,7	24,00	43,6	13,00	44,1	25,25	72,8	9,70	80,8
Dec. „	7,07[5]	41,1	4,30	32,9	96,00	41,5	91,00	38,6	247,75	53,6	1,55	67,1	33,50	59,8	7,97	86,8	10,85	100,5	0,85	50,0	25 1/16	51,9	63/6[6]	87,1	47.6/6	76,2	115.3/-	44,0	15.5/6	41,9	9,95	42,8	22,50	40,9	12,50	42,4	25,—	72,0	9,90	82,6
Jan. 1931	6,52[5]	37,9	4,—	30,6	84,50	36,5	86,25	36,5	207,50	44,9	1,61	69,7	32,25	57,6	6,03	72,2	10,30	95,4	0,85	50,0	25 1/16	43,2	60/6	82,9	45.7/6	73,1	116.8/-	44,4	14.-/6	38,5	10,30	44,3	21,25	38,6	12,00	40,7	24,63	71,0	10,11	84,3
Febr. „	5,77[5]	33,6	3,50	26,8	87,50	37,8	85,75	36,3	206,25	44,6	1,66	71,9	33,80	60,4	6,21	67,6	10,30	95,4	0,85	50,0	25 1/16	38,9	58/6	80,3	42.15/6	68,9	113.4/-	43,2	12.10/-	34,3	10,25	44,1	24,50	44,5	14,50	49,2	22,25	64,1	10,21	85,1
Maart „	5,62[5]	32,7	4,70	32,1	103,00	44,5	104,75	44,3	246,50	53,3	1,47	63,6	31,00	55,4	4,94	53,8	10,30	95,4	0,66	38,8	25 1/16	40,3	58/6	80,3	43.5/6	71,2	114.17/-	44,7	13.5/6	36,4	10,95	47,1	21,75	39,5	12,00	40,7	22,50	64,8	10,21	85,1
April „	5,90	34,3	4,42[5]	33,8	112,00	48,4	117,00	49,6	197,75	42,8	1,35	58,4	31,85	55,4	4,98	54,2	10,00	92,6	0,53	31,1	25 1/16	41,2	58/6	80,3	45.12/6	72,6	122.1/-	46,6	13.3/6	35,2	10,95	47,1	21,75	39,5	12,00	40,7	22,25	64,1	10,21	85,1
Mei „	6,15	35,8	4,95[5]	38,0	95,75	41,4	124,00	52,5	189,00	40,9	1,26	54,5	31,85	55,1	4,07[6]	44,4	10,00	92,6	0,53	31,1	25 1/16	40,0	58/6	80,3	42.15/6	68,9	113.4/-	43,2	12.10/-	34,3	10,25	44,1	24,50	44,5	14,50	49,2	22,25	64,1	10,21	85,1
Juni „	5,75	33,4	5,05	38,6	86,75	37,5	116,50	49,4	191,50	41,4	1,29	55,8	33,50	59,8	4,30	46,8	10,00	92,6	0,43[6]	25,1	25 1/16	40,3	58/6	80,3	39.6/6	63,4	104.17/-	40,0	11.10/6	31,6	9,40	40,4	23,50	42,7	13,00	44,1	21,75	62,7	10,21	85,1
Juli „	5,42[5]	31,5	4,70	35,9	84,25	36,4	115,75	49,0	211,00	45,6	1,32	57,1	31,75	57,4	4,40	47,9	10,00	92,6	0,24	14,2	25 1/16	40,0	58/6	80,3	36.6/6	58,5	106.2/6	40,5	11.11/6	31,8	9,10	39,1	22,00	40,0	12,50	42,4	19,13	55,1	10,21	85,1
Aug. „	4,97[5]	28,9	4,02[5]	30,8	74,50	32,2	119,50	50,6	181,50	40,1	1,30	56,3	36,00	64,3	4,98	54,2	10,00	92,6	0,43[6]	25,1	25 1/16	41,2	58/6	80,3	34.14/-	55,9	112.5/6	42,9	12.15/6	35,1	9,25	39,8	22,25	40,5	12,50	42,4	20,25	58,4	8,26	68,8
Sept. „	4,77[5]	27,8	4,22[5]	32,7	68,50	29,4	97,50	41,1	164,25	35,5	1,27	55,0	32,25	57,6	5,77[6]	62,9	10,00	92,6	0,56	32,5	25 1/16	39,9	58/6	80,3	32.15/-	52,8	114.19/6	43,9	11.19/6	32,9	7,20	31,0	22,25	40,5	12,00	40,7	18,75	54,0	7,—	58,3
Oct. „	5,—	29,1	4,47[5]	34,2	68,50	29,6	94,75	40,1	160,25	34,6	1,24	53,7	26,25	46,9	6,27[6]	68,4	9,90	91,7	0,56	32,5	25 1/16	41,4	55/6	76,0	30.3/6	48,6	111.16/-	42,7	11.4/-	31,1	6,55	28,2	20,00	36,4	11,00	37,3	18,—	51,9	6,50	54,2
Nov. „	5,82[5]	33,9	5,47[5]	41,9	81,00	35,0	114,50	48,5	169,75	36,7	1,17	50,6	24,75	44,2	7,07	77,0	9,90	91,7	0,68	39,6	25 1/16	43,0	46/-	63,0	28.2/6	45,3	101.1/6	38,6	10,9/6	28,8	6,30	27,2	19,50	35,5	10,75	36,4	17,50	50,3	6,65	55,4
7 Dec. „	4,85	28,2	5,—	38,2	69,00	29,4	112,00	47,5	145,00	31,4	1,18[7]	46,8	22,—[7]	39,3	5,75	62,6	9,90	91,7	0,71	42,3	25 1/16	45,1	44/6	61,0	27.19/6	45,1	102.-/-	39,0	11,5/-	30,9	6,40	27,5	19,00	34,5	10,75	36,4	16,75	48,3	6,80	56,7
14 „	4,50	26,2	4,65	37,1	64,00	29,1	108,00	45

Ontvangsten uit het binnenland van Brazilië in Balen.

Data	te Rio		te Santos	
	Afgeloopen week	Sedert 1 Juli	Afgeloopen week	Sedert 1 Juli
19 Dec. 1931....	106.000	2.018.000	302.000	6.743.000
19 Dec. 1930....	87.000	1.667.000	188.000	5.501.000

KATOEN.

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaansche havens.
(In duizendtallen balen).

	1 Aug. '31 tot 11 Dec. '31	Overeenkomatige periode	
		1930	1929
Ontvangsten Gulf-Havens.	5558	6411	6232
„ Atlant. Havens			
Uitvoer naar Gr. Brittannië	508	662	729
„ „ 't Vasteland etc.	1420	2207	2286
„ „ het Orient	1369	593	605

Voorraden.
(In duizendtallen balen).

	11 Dec. '31	Overeenkomstig tijdstip	
		1930	1929
Amerik. havens.....	4638	4149	2646
Binnenland	2205	1816	1462
New-York	226	232	93
New Orleans	796	746	521
Liverpool	286	389	326

THEE.

Van de theemarkt gedurende de afgeloopen week valt slechts een eenigszins onregelmatige stemming in Londen te vermelden.

Java en Sumatra soorten konden hun prijzen ongeveer handhaven, alleen duurdere bladtheeën waren ca. ½ d. goedkooper.

Ceylon theeën liepen ½—¾ d. in prijs terug, wegens achteruitgang van kwaliteit.

Britsch-Indische soorten waren prijshoudend voor de goedkoopere theeën; overigens liepen de prijzen onregelmatig.

In het algemeen waren Gebroken Oranje Pecco's minder goed gevraagd.

De theemarkt blijft thans zoowel in Londen als te Amsterdam gesloten gedurende deze en de volgende week.

Het veiling-aanbod te Amsterdam bedroeg in het afgeloopen jaar 321.540 kn. Ned.-Indische thee tegenover 339.783 kn. in het jaar 1930. De gemiddelde veilingprijs over het jaar bedroeg 43 cts. tegen 59½ cts. gedurende 1930.

Volgens telegrafisch bericht aan de Vereeniging voor de Thee-cultuur in Ned.-Indië beliep de uitvoer van Java gedurende Jan. t/m. November ruim 120¾ millioen h.KG. tegenover ruim 110½ millioen h.KG. in het vorige jaar.

Gedurende hetzelfde tijdvak voerde Sumatra 23½ millioen h.KG. uit tegen 19½ millioen h.KG. in 1930.

De aanvoer in Nederland wordt, berekend uit gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek, opgegeven voor bovengenoemd tijdvak met ruim 19 millioen KG. tegen 17.8 millioen KG. in 1930.

De invoer tot verbruik bij ons beliep 11½ millioen KG. tegen 10¼ millioen KG. in 1930, terwijl de uitvoer van 7.8 millioen KG. in 1930 terugliep tot rond 7 millioen KG. in 1931.

Amsterdam, 21 December 1931.

Vervolg STATISTISCH OVERZICHT VAN GROOTHANDELSPRIJZEN.

	DIVERSEN		KOLONIALE PRODUCTEN								INDEXCIJFERS			
	VURENHOUT basis 7" f.o.b. Zweden/ Finland		RUBBER[1]) Standaard Ribbed Smoked Sheets loco Londen per lb.		SUIKER Witte kristal-suiker loco R'dam/A'dam. per 100 K.G.		KOFFIE Robusta Locoprijzen Rotterdam per ½ K.G.		THEE Afl. N.-I. theev. A'dam gem. pr. Java- en Sumatrathee p. ½ KG.		COPRA Ned.-Ind. f.m.s. per 100 K.G. Amsterdam		Bruto-gewicht v. d. buit. handel Nederland 1925 = 100		Centr. Bureau v.d. Stat. herleid van 1913 = 100 tot 1925 = 100	The Economist herleid van 1927 = 100 tot 1925 = 100
													In-voer	Uit-voer		
	f	%	Sh.	%	fl.	%	cts.	%	cts.	%	f	%				
1925	159,75	100	2/11,625	100,0	18,75	100,0	61,375	100,0	84,5	100,0	35,87½	100,0	100	100	100,0	100,0
1926	153,50	96,1	2/-	67,4	17,50	93,3	55,375	90,2	94,25	111,5	34,—	94,8	112	128	93,2	92,9
1927	160,50	100,5	1/6,375	51,6	19,12½	102,0	46,875	76,4	82,75	97,9	32,62½	90,9	113	116	95,4	89,5
1928	151,50	94,8	-/10,75	30,2	15,85	84,5	49,625	80,9	75,25	89,1	31,87½	88,9	118	128	96,4	87,6
1929	146,00	91,4	-/10,25	28,8	13,—	69,3	50,75	82,7	69,25	82,0	27,37½	76,3	122	132	91,6	82,6
1930	141,50	88,6	-/5,875	16,5	9,60	51,2	32	52,1	60,75	71,8	22,62½	63,1	111	119	94,2	84,6
Jan. 1929	152,50	95,5	-/9,875	27,9	13,77½	73,5	53,125	86,6	77,25	91,4	29,—	80,8	75	83	94,2	85,4
Febr. „	150,00	93,9	1/-	33,7	13,37½	71,3	54	88,0	74,25	87,9	28,62½	79,8	82	111	94,8	85,8
Maart „	147,50	92,3	1/0,125	34,0	13,50	72,0	54	88,0	72,75	86,1	27,62½	77,0	110	142	92,9	83,9
April „	147,50	92,3	-/10,5	29,5	13,37½	71,3	54	88,0	74,25	87,9	26,75	74,6	135	144	91,6	81,7
Mei „	145,00	90,8	-/10,875	30,5	12,25	65,3	54	88,0	73,50	87,0	25,87½	72,1	137	134	91,0	81,9
Juni „	147,50	92,3	-/10,625	29,8	12,00	64,0	54	88,0	69,50	82,2	24,87½	69,3	144	147	91,0	83,7
Juli „	145,00	90,8	-/11	30,9	13,42½	71,6	54	88,0	68,50	81,1	27,50	76,7	151	149	91,6	83,6
Aug. „	145,00	90,8	-/10,5	29,5	13,00	69,3	53,50	87,2	64	75,6	27,25	76,0	135	144	91,0	82,0
Sept. „	145,00	90,8	-/10.125	28,4	13,47½	71,9	51,75	84,3	64	75,6	28,25	78,7	137	146	90,3	80,5
Oct. „	142.50	89.2	-/9,625	27,0	13,30	70,9	48,50	79,0	66	78,1	27,50	76,7	128	143	88,4	78,8
Nov. „	142,50	89,2	-/8,125	22,8	12,50	66,7	41,75	68,0	66,50	78,7	27,25	76,0	123	125	87,1	78,8
Dec. „	142,50	89,2	-/8	22,5	12,07½	64,4	36,75	59,9	60,75	71,8	27,12½	75,6	128	136	84,5	76,9
Jan. 1930	147,50	92,3	-/7,375	20,7	11,67½	62,3	35	57,0	60,50	71,6	26,87½	74,9	112	126	81,3	75,2
Febr. „	147,50	92,3	-/8	22,5	11,40	60,8	35	57,0	58,25	68,9	26,37½	73,5	115	131	78,7	74,2
Maart „	147,50	92,3	-/7,625	21,4	10,70	57,1	35	57,0	62,25	73,7	25,25	70,4	115	127	78,7	72,8
April „	147,50	92,3	-/7,375	20,7	10,55	56,3	35	57,0	59,50	70,4	26,12½	72,8	132	132	76,1	72,0
Mei „	145,00	90,8	-/6,875	19,3	9,80	52,3	34,75	56,6	58	68,6	25,50	71,1	131	133	76,1	70,4
Juni „	145.00	90,8	-/6,125	17,2	9,77½	52,1	33	53,8	58	68,6	22,87½	63,8	138	141	74,2	69,3
Juli „	142.50	89,2	-/5,625	15,8	9,27½	49,5	31,50	51,3	55,50	65,7	21,75	60,6	129	145	73,5	67,9
Aug. „	142.50	89,2	-/4,875	13,8	8,50	45,3	29,50	48,1	55,25	65,4	20,—	55,7	122	126	72,3	65,4
Sept. „	140,00	87,6	-/4,125	11,6	7,97½	42,5	28,25	46,0	59,50	70,4	19,25	53,7	128	152	71,6	64,6
Oct. „	132,50	82,9	-/4	11,2	8,62½	46,0	29	47,3	66,50	78,7	18.75	52,3	105	139	71,0	63,3
Nov. „	130,00	81,4	-/4,375	12,3	8,75	46,7	29	47.3	68,25	80,8	19,37½	54,0	121	129	69,0	61,3
Dec. „	130,00	81,4	-/4,375	12,3	8,20	43,7	29	47,3	66,75	79,0	19,—	53,0	121	132	67,7	59,2
Jan. 1931	125,00	78,2	-/4,25	11,9	8,20	43,7	28	45.6	66,25	78,4	18,25	50,9	96	121	67,1	59,4
Febr. „	125,00	78,2	-/3,875	10,9	8,20	43,7	26,25	42,8	53	62,7	18,12½	50.7	107	140	66,5	59,1
Maart „	125,00	78,2	-/3,75	10,5	8,30	44 3	25,50	41,5	45	53,3	18,62½	51 9	110	138	65,8	58,4
April „	125.00	78,2	-/3,125	8,8	8,57½	45,7	24,75	40,3	43	50 9	17,50	48,8	114	141	65,8	58,8
Mei „	125,00	78,2	-/3,125	8,8	8,50	45,3	25	40,7	40,25	47,6	15,37½	42,9	127	133	64,5	56,8
Juni „	110,00	68,9	-/3,125	8,8	8,57½	45,7	25,75	42,0	39,50	46,7	14,12½	39,4	138	153	62,6	55,8
Juli „	110,00	68,9	-/3	8.4	8,77½	46.8	27	44,0	38,25	45,3	15,—	41.8	122	142	60,6	55,6
Aug. „	100,00	62,6	-/2,5	7,0	7,90	42,1	25,50	41 5	38.50	45 6	14.12½	39,4	125	146	58,7	
Sept. „	100,00	62,6	-/2,375	6,7	7,52½	40 1	24,75	38,7	37,50	44,4	13,37½	37,3	119	146	58,7	
Oct. „	100,00	62,6	-/2,375	6.7	7,55	40,3	23	37,5	37,75	44 7	13,25	36,9	113	132	58,7	
Nov. „	100,00	62,6	-/2,25	6,3	7,15	38,1	23	37,5	37	43,8	13,75	38,3				
7 Dec. „	82,50	51,6	-/2,1875	6,1	6,50	34,7	23	37.5	35[2]	41,4	12,50	34,8				
14 „ „	82,50	51,6	-/2,25	6,3	6,75	36 0	23	37 5			12,37½	34,5				
21 „ „	82,50	51,6	-/2,25	6,3	6,50	34,7	23	37.5			13,—	36,2				

[1]) Jaar- en maandgem. afger. op ⅛ pence. [2]) 10 Dec.

N.B. Alle Pondennoteeringen vanaf 21 Sept. zijn op goudbasis omgerekend.